ORSA SKOLTIDNING

"När vi gå uti första klass"—

Allegretto

Ax. Hambræus.

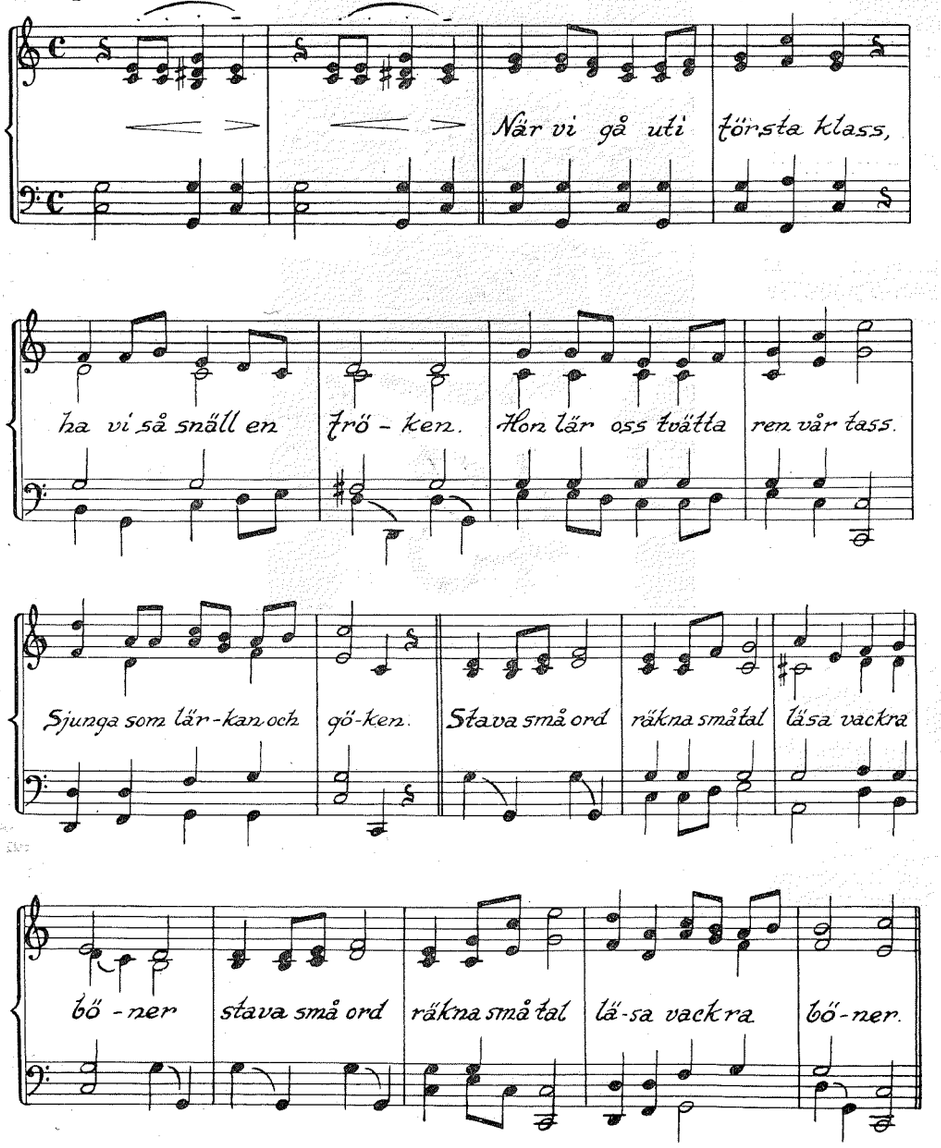

Text och musik av Axel Hambræus.

När vi gå uti andra klass
måste vi sitta så stilla,
annars så kan det bli smäll på tass,
och det vore ju illa.
Läxan blir svår,
men det går
om man blott försöker.

När vi se'n komma i nästa klass
få vi så sträng en magister.
Han kan vara riktigt vass,
stundom ganska bister.
Men om man kan
läxan, minnsann
ler han och berömmer,

När vi gå uti sista klass
är vi så styva karar,
då utav lärdom ett riktigt lass
vi uti minnet bevarar.
Men vad man lär
lätt börda är
uppå levnadsvägen.

N:r 1 April 1935 **Pris 30 öre**

Radioapparater i skolorna — en aktuell fråga.

Som bekant har en utredning företagits om radions förstatligande. Det mesta som utredningskommittén föreslagit har anammats av regeringen, som nu i proposition till riksdagen föreslagit att staten skall överta aktierna i A.-B. Radiotjänst. Regeringen har även föreslagit, att staten skall lämna ett årligt anslag på 25,000 kronor som bidrag till inköp av skolradioapparater. Detta är otvivelaktigt en mycket viktig fråga, om den nu femåriga skolradion skall kunna påräkna lika stort intresse i fortsättningen. Ty det är ju ett underligt förhållande, att de av Kungl. Skolöverstyrelsen sanktionerade utsändningarna med föredrag o. d. för skolorna, det mesta för folkskolorna, ha satts i gång och fortsatt så länge utan att skolmyndigheterna ägnat frågan om mottagningen det minsta intresse förrän i de allra yttersta av dessa dagar. Finns det inte ordnat med *mottagningsapparater*, ja, då är det väl ganska lönlöst att lägga ner kapital på *utsändning*.

Orsa Skoltidning har vänt sig till ledaren för skolradioverksamheten, folkskolläraren Henrik Berglind, för att få höra hur det nu är ordnat i skoldistrikten. Hr Berglind betonar, att de allra första årens skolradio måste betecknas som *försök*. Att lärarna under sådana förhållanden av intresse för ett nytt undervisningssätt och kanske också av nyfikenhet lånade ut sin privata apparat till skolan för skolradio, det är ju inte så underligt. Men när skolradion nu trampat ut barnskorna — den har pågått över fem år vid detta laget — och vunnit myndigheternas gillande och bevisat att den är ett värdefullt komplement till den vanliga undervisningen, att den då ska lita till enbart lärares privata offervillighet, det är inte i överensstämmelse med praxis i svenskt skolväsende. Apparatfrågan för skolradion måste lösas på ena eller andra sättet. Men att utgifterna härför är att räkna såsom utgifter för annan skolmateriel är alldeles uppenbart för den, som lärt sig betrakta radion inte som en leksak utan som ett bildningsinstrument av hög klass.

Vid en undersökning som vi företog för en tid sedan, fortsätter magister Berglind, visade det sig, att i det övervägande antalet skolor var det läraren, som tillhandahöll apparaten. Undersökningen omfattade 590 skolor. I 536 skolor var det lärarens apparat, som brukades vid skolradiolektionerna. I 3,9 proc. av de undersökta skolorna var apparat anskaffad av skolstyrelsen. I något fall hade kommunen bekostat inmontering i skolan. (Det verkar ju annars vara det minsta, som skoldistriktet kunde göra, att bekosta anläggning av antenn och jordledning!) På andra håll förekom att kommunen betalade läraren årligen 10 proc. av apparatens anskaffningskostnader, eller erlade hyra för apparaten till läraren. I Karlstad har en skola skaffat sig radio på det sättet att skolan hyr apparat av radiofirma.

Det är obestridligt, slutar skolradiochefen, att skolradion betytt ett berikande av undervisningen på många håll, den ger synpunkter av fackmän på nya områden, den stimulerar den övriga undervisningen i skolan. Därför är det också att hoppas, att apparatanskaffningen kan ordnas på ett sätt, som är rättvisare och mera i stil med svenskt skolväsen i övrigt än som hittills varit fallet i de flesta skolor.

K. W.

Populär orsapojke berättar.

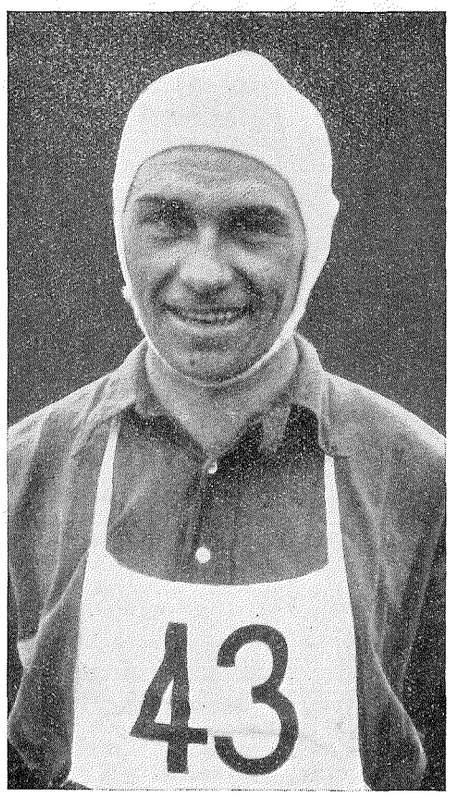

Alfred Lif.

Svensk mästare på 5 mil 1935.

När "Lifen" uppenbarade sig hemma i Torrvål mellan ett par tävlingar, passade en medarbetare på att be honom berätta litet om sina intryck från tävlingarna i vinter. Här är resultatet:

Som 15-åring deltog jag i min första, verkliga skidtävling. Den var anordnad av Sörmedsjöns I. F. Jag blev 1:a i den tävlingen. Då fick jag blodad tand, som det heter. Se'n tog det mig 10 år, innan jag blev svensk mästare. Under dessa år har det gått upp och ned för mig. Ibland har jag haft otur och varit nästan färdig att ge upp. Men så kom någon liten framgång, som satte ny fart i mig. God vilja och energi hjälper en alltid fram till målet.

Jag skulle vilja ge några goda råd åt våra blivande storrännare. Om man vill bli en verklig idrottsman, måste man tänka på att sköta sig. Nattvak bör man akta sig för, och sprit ska alldeles bannlysas. Så några ord om träning. Vill man komma i god form, ska man inte åka långa sträckor hårt, d. v. s. hastig åkning, utan man ska promenadåka, så att man njuter av åkningen. Ska man åka fort, ska det ske på en sträcka av endast några få km. Detta för att få upp andningen. En mycket viktig sak är, att man inte åker med för långa stavar. Man åker ledigare med en kort stav.

Under åkningen behöver man äta med jämna mellanrum. Ät, fast du inte är hungrig! Ät inte mycket åt gången, men ofta! Själv äter jag helst ägg, gröt, pannkaka o. d. Under själva loppet bör man äta mycket frukt, som ger näring och kraft. Och det viktigaste av allt är att inte tappa humöret för en motgång. Ett nederlag kan ofta lära en mera än en seger.

Men det är ju seger vi alla sträva efter. Därför blev jag också innerligt glad över S. M.-segern. Tack vare denna kom jag också till Boden. Bodenfolket är ovanligt gästfritt, och Utterström är den verklige skidmästaren. Han lärde mig mycket, som jag aldrig haft en aning om, t. ex. vallning, att ta backar o. s. v. Av Utterström erhöll jag som extra hederspris i Bodenloppet skidor med bindslen samt skor.

Jag blev inbjuden till den storartade mottagningen, som Bodens B. K:s skidåkare anordnat för Hohe Tatra-segraren Englund och hans kamrater, Kiruna-Larsson och Wiklund. Klubbkamraterna voro klädda i sina tävlingsdräkter och hade facklor i händerna. Två slädar stodo färdiga att föra segrarna och oss runt i staden. Det blev ett riktigt triumftåg.

Bodenloppsbanan var den mest krävande bana, jag i mitt liv åkt. I en brant utförslöpa körde jag omkull, bröt skidan strax framför foten och slog upp ett 5 cm. långt sår på höften. Jag fick åka $1\,^1/_2$ mil med bruten skida, då den bekante vasalöparen Olle Hansson gav mig en ny, så att jag tog mig i mål som 6:e man. Jag fick höra, att jag gjort en enastående prestation. Tack vare detta kom jag med till Lahti. Det blev en verklig upplevelse för mig. Jag fick ju åka genom hela Finland. Finnarna i norr verkade knubbiga och tjuriga med något lömskt i blicken, men i södra Finland voro de mycket hyggliga mot oss.

Lahtibanan var småkuperad, med branta backar där man fick en hisnande fart. Min onda höft tvingade mig att bryta tävlingen. Men det har inte slagit ner mitt mod. Jag tänker försöka komma upp till Kebnekaise i maj för att träna för Olympiaden.

Wikström, Lahtisegraren, är en ovanligt sympatisk pojke. F. ö. vill jag säga, att alla pojkarna, som jag tävlat till-

(Forts. å sid. 16.)

DÄR ORSABRÖDET TILLVERKAS.

Bland det fåtal industriella anläggningar, som finnas inom Orsa, är Spisbrödsfabriken en av de yngsta. Den uppfördes nämligen sommaren 1930. Redan efter ett år måste byggnadens storlek fördubblas, och senast i höstas företogs en modernisering, i det en ny elektrisk ugn insattes. Företaget har alltså haft framgång; Orsabrödet har slagit igenom. — Det kan säkert vara av intresse att få veta litet om, hur det tillverkas. Vi skola därför göra en rundvandring genom fabriken. Dess verkmästare, herr Gust. Carlsson, ställer sig välvilligt till förfogande som ciceron, och så börja vi.

»Fabriken är byggd i två avdelningar», säger hr C. »Men de är ju precis lika varandra med undantag av ugnarna. I den ena är det vedugn, i den andra elektrisk ugn.»

Vi bege oss alltså till »elektriska avdelningen», där arbetet pågår för fullt.

Degknådning.

Till vänster strax innanför dörren står degmaskinen. Degen göres i väldiga, runda behållare, som sakta roteera. En snett ställd järnklo roterar i sin tur inuti behållaren och blandar ingredienserna.

»Hur lång tid tar det att knåda ihop en sån deg?» undra vi. Och hr C. berättar: »Det tar en kvart. De olika mjölsorterna ha blandats i översta våningen, så det behöver inte göras här. Jäst ska det vara förstås, 2 kg. i varje deg. Så köres behållaren åt sidan, och degen får jäsa i 55 min.»

Vi fråga också, hur mycket degmassa, som går åt i timmen. »Det beror naturligtvis på brödsorten. Just nu tillverkas mellanbröd, och då går det åt 285 kg. deg pr timme.»

Bakningen.

Det intressantaste i hela fabriken är nog själva bakningsmaskinen, där man bara behöver ösa upp deg i en behållare, så komma kakorna ut alldeles färdiga på ett annat ställe. Det tycks gå så lekande lätt det hela. Och fort se'n.

»Den gör 27 kakor i minuten», upplyser verkmästaren.

»Göres sådana sinnrika maskiner i Sverige?» fråga vi. — »De göres *bara* i Sverige», svarar hr C. »De tillverkas av en firma i Kungsör, som har världspatent på dem.»

Efter denna upplysning känna vi nära på en aning stolthet inom oss. Tänk att vi svenskar äro så duktiga!

Degen omblandas först och knådas i en behållare, varefter den pressas mellan två valsar ned på ett mjölbestrött transportband. Degmassan har nu samma tjocklek och ungefär samma bredd, som de färdiga kakorna skola ha. Det långa degbandet blir så mjölbestrött utanpå, naggas och avborstas, allt under det att det rör sig framåt. Slutligen utstansas kakorna med sina hål på mitten. »Spilldegen», som då uppstår, ramlar ned på ett annat transportband och föres tillbaka till degbehållaren. Och de färdiga kakorna läggas på brödvagnar och fraktas till jäsningsrummet.

»Jäsningstiden är c:a 25 min.», säger hr C. Och han berättar vidare: »Jäsrummet och förresten hela fabriken — vatten, torkrum m. m. uppvärmes av de gaser, som bildas i ugnen vid gräddningen. Det bildas ju mycket vattenånga, och även kolsyregasen, som bildats i brödet vid jäsningen, avgår vid gräddningen. Och dessa gaser är fullt tillräckliga för all uppvärmning.»

»Men om då fabriken stått stilla, hur kan ni då uppvärma den igen? Det bildas ju ingen ånga i värmeelementen, förrän det har kommit bröd in i ugnen», inflika vi.

»Man har naturligtvis måst tänka på detta. Därför är varmvattensbehållare, jäsrum m. m. även försedda med elektrisk uppvärmning.»

2,400 kg. bröd pr dygn.

Som redan nämnts inmonterades i höstas en av ASEA:s nya moderna ugnar. Den är 10 m. lång och utanpå helt i vitt kakel. Brödet lägges vid ugnens ena ände på ett ståltrådsnät, som löper genom hela ugnen och tillbaka igen på roterande metallcylindrar. Uppvärmningen av ugnen sker medelst 162 elektriska värmeelement, fördelade på 54 sektioner, vilka kunna manövreras oberoende av varandra. Efter ugnens ena långsida sitta därför en lång rad av strömbrytare och säkringar.

Verkmästaren har en hel del intressant att berätta om ugnen: »Den elektriska kraften erhålles i form av 3-fasström med 3,000 volts spänning. Den omformas sedan vid fabrikens egen transformatoranläggning till 380 volt.»

(Forts. å sid. 16.)

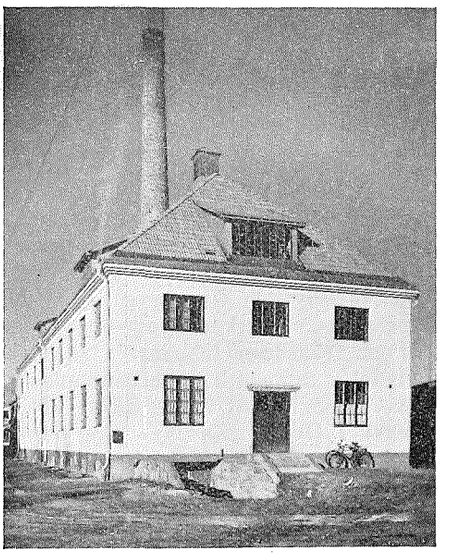

Exteriör av spisbrödsfabriken.

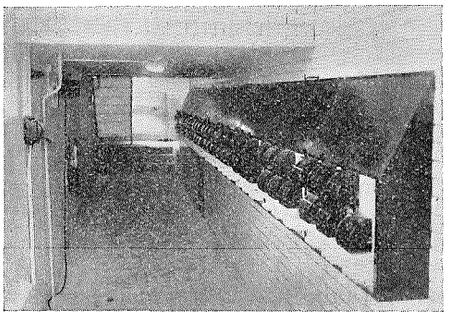

Elektriska ugnen.

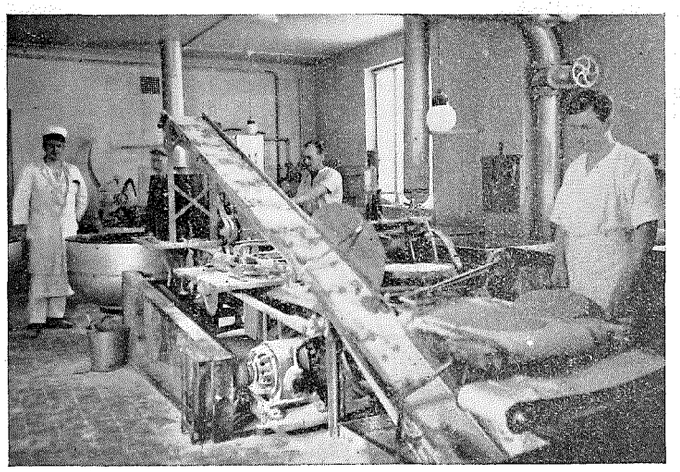

Bakningsmaskinen.

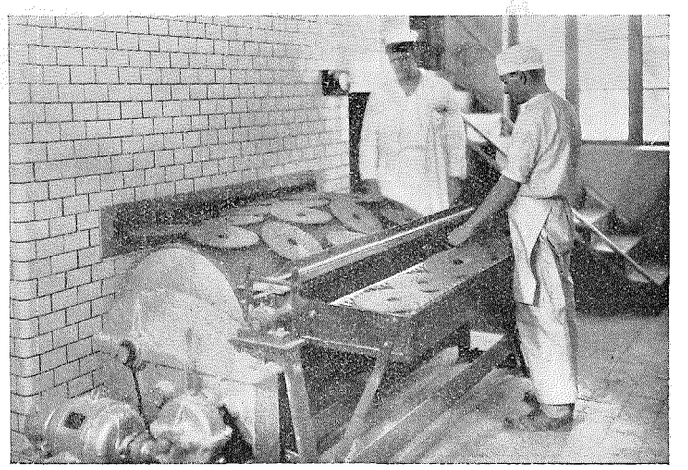

Där kakorna komma fram.

BROVÄGEN.

Om Orsavägar före storskiftet.

Rubriken angiver namnet på den väg, som långt före sagotiderna i Orsa och fram till senaste sekelskifte var den mest anlitade förbindelseleden mellan sockenbygdens södra del och fäbodarna Dördiby, Spirisby och Österberg vid befolkningens ofta återkommande flyttningar till och från dessa fäbodar.

I detta sammanhang bör nämnas att dessa fingo andra namn under åbodelningen i Orsa. Dördiby fick namnet Västra Grunåberg, Spirisby Spirisberg och Österberg Östra Grunåberg. Denna namnändring är knappast annat än ett bevis för den nyare tidens klåfingrighet och oförstånd. Ville man åstadkomma bättre och vackrare namn så hoppade man i galen tunna.

Vägarnas mångfald.

Med risk att komma på sidan om ämnet, måste påpekas att orsaborna förr i tiden knappast aldrig byggde vägar på samma sätt som nu annorstädes än i bygden, och även därstädes endast undantagsvis. Vägbanor för flertalet vägar hade man aldrig jämnat eller grusat. Utan att begå misstag kan sålunda fastslås, att det egentliga vägbyggnadsarbete som förekom var brobyggnad över ställen, där man ej kunde komma fram med väg på annat sätt. Efter fäbode- och skogsvägar för gångtrafik och klövjetransport byggdes vanligen s. k. telnbroar av kluvna stockar, varvid telnarna inlades på längden två och två intill varandra i bron. Den andra sortens broar kallades kavelbroar och byggdes av dels runda och dels kluvna stockar, cirka 7 à 8 fot långa, som lades på tvären intill varandra, i brons längdriktning. Dessa togo mer tid att bygga än de förra.

Av gammalt till fram mot åbodelningens avslutning (de nya egendomarna tillträddes och brukades år 1877 första gången) hade orsaborna behov av en sådan mångfald vägar och gator i bygden och av vägar i skogarna att nutiden knappast kan göra sig en föreställning därom. Man hade bygator, byvägar, nötgator, laduvägar, kyrkvägar, kvarnvägar, gruvvägar, vägar till skogsåkrar och skogsängen, fäbodevägar, kölvägar, vägar till finnbyarna och dem emellan, flässvägar, vintervägar och hövägar. Flertalet av dem hade egna namn för att kunna skilja dem från varandra. Flässvägar voro kreatursstigar i skogen, efter vilka broar byggdes över sanka kärr. I Oljonsbyn t. ex. funnos en sådan mångfald vägar med gärdesgårdar på båda sidor, att när ibland slättbergspojkar voro i Oljonsbyn för att träffa kullor, hände det, att de gingo vilse och kommo fel.

Anledningen till behovet av en sådan mångfald vägar var bland annat den, att alla inägor voro uppdelade i småägor, som ägdes av befolkningen inom ett större flertal byar, och under bärgningen av ägorna kunde endast ett mindretal komma dit efter samma väg. Grannarna i en fäbod voro i vanliga fall från olika byar i socknen och stundom även från närgränsande socknar såsom Mora, Boda och Ore. Exempelvis i Österberg (= Ö. Grunåberg) funnos enstaka delägare från Boda och Ore. Väl var Orsa före åbodelningen, liksom för närvarande, en enhet, men en enhet som i många avseenden kännetecknades av den hart när obegränsade mångfalden.

Brovägen börjar.

Då grannarna i ovannämnda fäbodar, Dördiby, Spirisby och Österberg, flyttade dit, tog en var av dem den väg, som utgick från den by i vilken den ena eller andra hade sitt hemvist, och på något kortare avstånd därifrån vek in på Brovägen. Familjerna i den på södra sidan om Enån närmast belägna bygden togo vägen till Issmarvål och fortsatte därifrån över T r u t t u s o l (339 m. ö. h.), som är högsta punkten i skogstrakten däromkring.

Av gammalt var det talet allmänt gängse i bygden, att »en ålderstigen man w i k k a t u p p» (över Truttusol), då månen gått upp och med sitt

silversken lyste över orsabygden ovan grantopparna i öster.

Något hundratal famnar öster om Truttusol förenades vägen med den väg som utgick från Viborg, vilken stundom

Näsnissa Olof Samuelsson.

benämndes Härjedalsvägen, av den anledning att uppköpare av nötkreatur i Härjedalen använde denna väg då de med sina kreatursshopar färdades över Orsa till Rättvik. Stundom övernattade kreatursuppköparna med sina kreatur i någon gård i Viborg och därvid sålde s. k. härjedalsmesost till orsaborna.

Närmaste ställe, räknat från den plats där ovannämnda vägar sammanlöpte till en och samma väg, var Ringsbacken (h. ö. h. 293,93 m.). En sägen förtäljer att backen fått sitt namn vid ett tillfälle, då en präst från Rättvik färdats vägen fram på hästryggen. Prästen skulle provpredika i Orsa kyrka, och då han kom till nämnda backe hördes sammanringning från klockstapeln. Prästen sporrade hästen och red i svindlande fart över Viborg och därifrån efter Stengatan och genom Stenberg till kyrkan. Vid framkomsten dit fylldes templet av mäktig psalmsång för altartjänstens avslutning. Prästen intog platsen på predikstolen och värmd av ritten och sången predikade han väldeliga.

Vid Ringbackens fot på norra sidan om vägen finnes en källa om vilken en annan sägen förtäljer att *goss*, (stora skatter av guld eller silver) funnos i källan. Folktron var nämligen den att dessa skatter funnos i källor, ur vilka man såg ljus uppstiga i mörkret, och då sagda källa var en av dem tog man för givet att *goss* fanns i densamma. Man trodde också att skatterna funnos under stenar vilka voro av i orten mera ovanlig storlek.

Ägaren till skatterna kallades stundom *Råd'n* och om honom visste man knappast mer än att han varken var

Erik Andersson
Utför **INKASSOUPPDRAG**
Förrättar **BOUPPTECKNINGAR** och **ARVSKIFTEN.**
Ombud för Stockholms, Göteborgs m. fl. köpmannaföreningar.

Alla inom yrket
förekommande arbeten utföres till humana priser av
Målarmästaren AKSEL E. ROSEEN
Telefon 253.

människa eller en ängel a ljotåm, han var nog helst någonting mitt emellan. Lika litet kunde man med bestämdhet avgöra om han var en avart av troll- eller jättesläktet. Men man var fullt på det klara med att han, liksom nämnda släkten, var en andevarelse som, när han det ville, kunde kläda sig i kroppslig gestalt. Kanhända tvingad av någon andemakt, som stod några trappsteg högre i rangordning och värdighet, måste han varje år, natten före midsommardagen, innan solen gick upp, göra sitt goss tillgängligt för människorna. Nu visste de, att han hade för sed att vid dessa tillfällen giva de av dem åtrådda skatterna så vidunderlig form och fasaväckande utseende, att det ville starka nerver till att våga försöket att ta goss. Även andra rätt så kinkiga och grannlaga ting voro förenade med ett sådant försök. Bland annat fick den eller de, som tänkte göra allvar därmed, ej yttra ett enda ord till vem det vara månde viss tid, som uppenbarligen var tilltagen i överkant, före den för gosstagningen bestämda natten och till dess man samma natt hade skatterna i sin famn eller händerna. Lyckades det, blev man på en gång mäkta rik, ty för goss kunde man tillväxla sig papperssedlar buntvis och därtill både guld- och silvermynt, stora och små i mängd.

I nedanstående vers på orsamål återgives tvenne makars försök att

TA GOSS.

Dem add berett si sö wel ö grundli
sö e wa kunstöt, en mera undli,
um int dem skuld fo mitji goss —
um ellöst ed åv nögöm foss.
Nug add e kento tä gö ö tajja
tä int fo assint a ingöm sajja.
Här um jenn fatin ska tentj bi rajk,
do twöl e wi wa bö slajk ö slajk.

Nu tist dem djingä mi summu tönka
kall ö keling ånn kånn färstå.
Snårt skuld dem bådör fo penga sönka,
i förånd järta kendöst slå.
Goss skuld dem vexla tä silvörpenga
ö papersalja int fro si slendja.
Kånstji dem drämdä? Nej. E allt sånnt,
goss finns i keldön wi Ringsbökkskånt.

E wa sö undli tä nu gö wejjön,
dem add gendji sö mitji för.
Bö tom ö litt war ånn buferbejjön
ö Truttusol wa mindör twär.
Fint rödäd mölni ö lajku gränär
litt djikk tä gö för dem sett a tänär.
Mot fatidomem dem slo jett slag
ö wentöd nu senn best Missmårsdag.

Men grånnön deras — e wånt seld mojjön
— ånn wa stjitt. Mi jenn elgstjinnsajd,
ånn kajt jenn djenweg rett evör skjjön,
mi ajd'n klädd ånn si tä brajd.
Nu onå såg dem trast inwi keldön —
Ujj. Kund e wa goss, eld war en eldjön?
Här kronå wa do wisst eldjems wönn.
Är deras wart läsi ångnöt kwönn.

Men goss to weldä ö dem vurt warmör
fast ljott dem darröd bådör twer
ö wurt i kruppen rent summör tarmör;
dem kåm i allt fall upi smer.
Men klimpön, köss, ur skuld dem fårå?
Dem ädd sku drån, ånn djikk int bjårå.
I sturöm reddugå to dem in,
Men do djikk goss upp i skratt ö grin.

Näsnissa Olof Samuelsson.

Tecknare: Grandell.

——::——

Böcker.

Sven A:son Linge: Arbetsbok till Dalarna. Bergvalls förlag, Stockholm. Pris 40 öre.

Ett trevligt komplement till samma förf:s kortfattade geografi över hemlandskapet. Rediga kartor, utmärkta fotografier på gummerat papper att fästa in i arbetsboken och ett gott urval frågor är det, som faller mest i ögonen vid genomseendet av boken. **K. W.**

Bengt Wallman: Under vintergatan. En samling svenska dikter. Lindblads förlag, Uppsala. Häft. 2:75, inb. 3:75.

Icke mindre än 38 förf. äro representerade i denna samling, alla med dikter. Det förefaller som om förf. i några fall låtit det goda motivet för dikten överskyla bristfälligheterna i utformningen. Och nog är det flera dikter, som man vid användningen i fortsättningsskolan — för vilken boken bl. a. är avsedd — måste gå förbi, då de ligga över barnens horisont. Å andra sidan måste det framhållas, att utgivaren vågat ta med förf. av senare år, som man icke finner i andra skolsamlingar. Det är en vinst, om man i fortsättningsskolans modersmålsundervisning inte bara ville stanna vid Tegnér, Geijer och Rydberg. — En fråga, som inställer sig inför en dylik läsebok, är den: Fångar vers eller prosa fortsättningsskoleåldern mest? **K. W.**

Holgén-Linderoth: Djurbilder. Lindblads förlag, Uppsala. Pris 1:80. Texthäfte 40 öre.

En alldeles ypperlig samling djurbilder att användas som förebilder vid barnens teckning till arbetsböckerna, hjälp åt läraren, uppgifter för uppsatsskrivning m. m. Icke mindre än 86 blad visa prov på djur i olika världsdelar och naturförhållanden. Bör skaffas till varje folkskola i distriktet! **K. W.**

Gustav Ekeberg: Ungdomens medborgarbok. Lindblads förlag, Uppsala. 3:e uppl. Pris häft. 3:50, inb. 4 kr.

Att denna utmärkta läsebok nu upplever sin tredje upplaga är bevis både för att den uppskattats och att förlaget strävar efter att hålla innehållet i överensstämmelse med förändringar i lagstiftning o. d., som inträtt efter första upplagan. Vi har omnämnt den utförligt förut. Det beröm som då gavs åt verket minskas inte vid genomläsningen av den nya uppl. **K. W.**

Arthur Montgomery: Svensk socialpolitik under 1800-talet. Kooperativa förbundets bokförlag, Stockholm. Pris 3:75.

En bok, som verkligen fyller en uppgift! Den ger i korta, klara kapitel en översikt över 1800-talets omdanings- och nydaningsarbete på det sociala området, som är av allra största värde för ett rätt bedömande av förhållandena i våra dagar. Fattigvårdsfrågan i kommunerna, bostadsproblemen, barn- och kvinnoarbetet, skyddslagstiftning, arbetsmarknad och arbetsavtal, arbetslöshet och fattigvård samt socialförsäkring är några av de viktigaste frågorna, som rullas upp. Vår tids socialpolitik förskräcker många på grund av dess omfattning och kostnader. För andra återigen verkar det som om samhället lämnade sina oförskyllt lidande utan hjälp. För den praktiske politikern i såväl kommun som stat är allt vad som sammanhänger med socialpolitik brännande och oerhört viktiga frågor i dessa dagar. Prof. Montgomerys bok ger bakgrunden, vilken förklarar mycket både i motspänstigheten och känslan av orättvisa. För läraren i medborgarkunskap är den av största värde. **K. W.**

Nils Helger: Kampen mot alkoholfaran. Eklunds förlag, Stockholm.

Boken innehåller en samling berättelser ur den svenska nykterhetsrörelsens historia. Man märker, att det är en god pedagog, som fört pennan: skildringarna äro livfullt och realistiskt upplagda och ha ringa utsvävningar i det blå, som icke förstås av barnen. En genombläddring ger oss t. ex. nykterhetstankar från den svenska forntiden och därtill reliefbilder från statyn Bältespännarna, Bellmans ställning till rusdryckerna, de olika nykterhetssällskapens historia, bland dem det nya M. H. F., en god och kort skildring av dr Ivan Bratts insats samt om idrott och nykterhet.

Denna bok borde finnas i distriktets folkskolor, där den kunde få användning i klasserna 5—6, åtminstone med ett par tre ex. för varje läraravdelning. **E. G.**

R. Hercod: Vinfrågan. Vinkrisen och vinfaran i de romanska länderna. Eklunds förlag, Stockholm. Pris 85 öre.

Förf. är föreståndare för internationella byrån mot alkoholism i Lausanne. Anled-

Låt reparera skodonen
hos
E. NORLING

GOLFBYXOR
för pojkar 8:50 och 10:— kr.
BERGLINDS
TEL. 5. ORSA.

ningen till denna skrift är närmast ett klarläggande av den roll, som vinodlingen spelar i de sydeuropeiska länderna, en roll, som framkallar stor aktivitet hos resp. regeringar för att bereda avsättningsmöjligheter åt vinodlingens produkter. Det kan då också vara av intresse att ta del av redogörelsen på den punkt, där den talar om det ökade intresset för att bereda avsättning för dels färska druvor, dels för alkoholfria druvviner. För vinodlarna är det t. o. m. större förtjänst att få sälja druvorna färska än pressade och jästa till vin!

K. W.

Einar J:son Thulin: Maltdrycksfrågan. Eklunds förlag, Stockholm. Pris 1:35.

Det avsnitt i nykterhetslagstiftningen, som berör pilsnerdricka, är i våra dagar aktuellt bl. a. på grund av utredningen om maltdrycksförordningen. Byråchef Thulin, det, har i detta arbete givit en historisk vårt lands kanske främste expert på område-exposé över utvecklingen av denna fråga. Verket innehåller dessutom redogörelse för pilsnerdrickats roll som berusningsmedel och slutligen diskuterar förf. möjligheterna till en rationell lösning av detta viktiga problem. **K. W.**

H. Anstrin: Papper och massa i svenskt folkhushåll. Kooperativa förbundets bokförlag. Pris kr. 3:75.

I en sådan kommun som Orsa, där skogen och dess produkter spelar en så stor roll, bör en bok som ovan angivits kunna påräkna stort intresse. Förf. har på de 248 sidorna inte bara givit en historisk översikt över massa- och pappersframställningen utan även — och det är det viktigaste — visat upp denna industris oerhört stora betydelse för vårt lands ekonomi. Det är ett verkligt standardverk, när det gäller att skaffa sig kunskaper om papperstillverkningen och massafabrikationen. Litteraturanvisningar fullständiga det hela, och ett fullständigt register i slutet av boken gör det lätt att hitta svar, när man står tveksam inför något rörande det som sammanhänger med ämnet. — I biblioteken har arbetet sin givna plats. Fortsättningsskolorna, som äro yrkesbestämda i anslutning till skogsbruk, borde få åtminstone ett par ex. i sina boksamlingar. F. ö. envar, som är intresserad av ekonomiska frågor, har anledning att införliva boken sitt bibliotek. **K. W.**

Greta Ericson-Ribbe: Monogram och mönster för skola och hem. Pris kr. 3:—.

"Monogram och mönster" heter en nyutkommen samling enkla, vackra motiv för märkning och dekorering av underkläder, jumpers och varjehanda ting i linneskåp och garderob. Fru Greta Ericson-Ribbe ger här en massa goda uppslag, som betydligt skilja sig från vad som förut finnes på detta område. Det är enkelhet och stil och rik variation. De flesta av dessa motiv ha dessutom den stora förtjänsten, att de kunna utföras vackert av barn och av alla de som ha mindre träning i konstsömnad och således fylla den uppgift märkningen bör ha, att förena ordning och prydnad.

För såväl skola som hem blir denna samling en god hjälp. **M. B.**

Orsa-Bröd

brödet med den verkliga rågsmaken.

Skolnytt

Förste gymnastikkonsulenten

Berg von Linde har inspekterat en del skolor här i distriktet. I anledning härav har han till skolstyrelsen insänt en P. M. angående gymnastiklokaler samt gymnastik- och lekmateriell. När detta ärende behandlades framhöllo lärarkårens representanter, att om det skall bliva något helt med gymnastiken fordras gymnastiksalar. — A. Montelius och Per Åberg fingo i uppdrag att anskaffa materiell inom ramen av det härför beviljade årliga anslaget.

Ny skolstyrelseledamot

är hemmansägaren J. Karner, Skattungbyn, vilken av kommunalfullmäktige utsetts till C. F. Petterssons efterträdare.

Telefon i Kyrkbyns folkskola

finnes det numera, sedan skolstyrelsen beslutat att låta indraga sådan hos vaktmästaren därstädes.

Hälsovårdsnämnden

har ålagt skolstyrelsen att vid en del skolor vidtaga vissa sanitära åtgärder.

Lärarinnan Helga Andersson

som den 10 mars uppnådde pensionsåldern, har beviljats att få tjänstgöra till vårterminens slut.

På begäran av folkskoleinspektören

skall en allmän översyn av det för skoldistriktet gällande reglementet vidtagas, och i anledning därav utsågos vid skolstyrelsens senaste sammanträde prosten Berggren och folkskollärarna A. Montelius och E. Keding att i samråd med inspektören företaga denna.

Den s. k. synekommittén

består i år av grosshandlare Per Åberg och överbanmästaren O. A. Gustafsson.

——::——

EN URSÄKT.

Sanningen kommer alltid fram. Detta fingo vi i Edit Gunnars skola sorgligt erfara den dag, då Orsa Skoltidnings julnummer kom, ty först då upptäcktes det, att den vackra lilla "Julvisan" i c k e var skriven, d. v. s. diktad, av Edit, vilket hon upprepade gånger påstått, utan avskriven ur en jultidning, som hon fått i kyrkan. Edit förstod ju själv, att det var förfärligt fult gjort. Någon heder har hon sannerligen inte av att ha "stått i Skoltidningen" den gången. Men eftersom det skrivna är tryckt och inte står att ändra, ber Edit Gunnars Orsa Skoltidnings läsekrets om förlåtelse.

ORSA HEMBYGD

För Orsa Skoltidning.

Orsa är mitt allt på jorden,
intet är som Orsa kärt.
Uti Orsa första orden
och de första steg jag lärt.
Där av varma modershänder
har som barn jag sövts till ro,
nynnats in i drömmars länder
under himlens stjärnebo.

Intill Orsa blåa vatten
ligger stugan, där jag såg
första gången stjärnenatten,
dagens ljus och blånad våg.
Där jag lärt mig älska Norden
med dess karga vinterprakt.
Därför aldrig jag på jorden
högre sätter någon trakt.

Orsa! Orsa! barndomsminnen,
ljusa ungdomsdrömmars bo
i ditt hägn åt mina sinnen
skänkes tröst och frid och ro.
När jag trött av strid vill digna,
lisa ger du i ditt skygd,
må en mild försyn välsigna
vackra Orsa, Daloms bygd.

——::——

Biblioteken i Orsa under 1934.

	Antal band	Antal lånt.	Antal boklån
Skolbibliotek:			
Torrvål	293	80	1365
Slättberg	483	71	1062
Stackmora	450	62	815
Nederberga	220	42	619
Kallmora	91	43	848
Torsmo	104	10	133
Komm. mellanskolan	1214	153	2458
Sockenbibliotek:			
Kyrkbyn	880	224	2342
Hansjö	410	96	630
Kårgärde	809	110	1067
Åberga	689	110	1109
Skattungbyn	750	76	669
Studiecirkelbibliotek:			
IOGT:s i kyrkbyn	2370	496	6325
IOGT:s i Mässbacken	439	97	1352
ABF:s i kyrkbyn	226	93	435
Summa	9428	1763	21429
1933	8745	1579	19056
Ökning	683	184	2373

LENOFIN
för sönderspruckna händer

Hedins Färghandel
Orsa.

En gammal klockares minnen.

Socknens skolmästare 1869—1911 berättar.

IV.

En sällsynthet.

Förr fanns ej kaffe i någon bondstuga i Orsa, ty folket var så fattigt. Eriksson drack kaffe första gången, då han var 18 år gammal. Det var på en storskiftesförrättning i Tjäderåsen, och då drack han *nio* koppar på en gång. Men det var nog så svagt, att det knappt orkade rinna genom pipen, säger han. Inte heller fanns det vitt socker, utan man använde sirap, då man senare började dricka kaffe.

Försvagad syn.

Då Erik Eriksson var tre år gammal, råkade en glödande stenflisa komma i hans vänstra öga. Den lilla parveln hade stått och sett på, då hans far hackade slipstenar hemma i Maggås. För att råda bot sprutade modern in salt i ögat, därför att saltet ansågs kunna rena. Det blev ju en förfärlig värk, och därefter blev synen på detta öga mycket dålig.

Långt senare blev synen även på det andra ögat försvagad. Det var då man i Orsa skulle förbereda sig på att taga emot landshövdingen Curry Treffenburg, vilken ville värva socknens medverkan till en planerad mellanriksbana från Dalarna till Kongsvinger i Norge. Aldrig förr hade man haft någon landshövding på besök, och man visste inte, hur fint man skulle göra till den stora dagen. Stämman skulle hållas i folkskolan. Klockaren var hjälpreda vid protokollskrivningen åt kommunalstämmans ordförande och skulle nu jämte en del damer ordna med dekorering av salen. Kronofogdens fru hade ett mörkt draperi, och detta satte man upp på väggen, bakom landshövdingens plats. Då svartnade det för Erikssons ögon, och man måste bära in honom i bostaden. Han hade nog sett för länge på draperiets skarpa färg. Efter denna händelse hade han sedan alltid dålig syn.

En skenolycka.

En annan olyckshändelse råkade han ut för en gång, troligen år 1881. Såsom enda folkskollärare i socknen skulle han övervara examina i byarnas småskolor. Denna gång hade han varit i Oljonsbyn och Slättberg. Han var trött och beställde skjuts hem. Bonden satte för en ung livlig häst. Det började regna, och Eriksson spände upp sitt paraply. Men därav blev hästen rädd och satte av i sken. När de kommo till en grind, stegrade sig hästen, slog till grinden med hovarna och fortsatte genom det trasiga stängslet. Då ansåg Eriksson, att det var bäst att hoppa av. Men det gick inte bättre än att han slog huvudet i en sten och svimmade. Efter någon timme vaknade han vid att människor gräto omkring honom. Han låg på en soffa i Svennargården. Men han kunde inte säga något. Han fick en griffeltavla av småskolläraren Britte och frågade, vad som hänt. Sedan svimmade han igen. När man hade burit ned honom till kyrkbyn, gick en person, troligen Borbos Hans, till Mora efter läkaren. Men denna kunde ingenting uträtta. Skallen hade på vänstra sidan fått en inbuckling, som var så stor, att man kunde få ned flera fingrar i den, och därifrån gick en spricka fram mot pannan. Till en början var Eriksson lam och trodde, att han inte mera skulle kunna hålla skola. Efter någon vecka kunde han dock gå upp, men med talet var det klent, och han säger, att han aldrig återfått talförmågan riktigt, på så sätt att kunna finna orden med lätthet. Märket efter slaget har han fortfarande.

Bisysslor.

Som ett bevis på vilket anseende han åtnjöt som lärare bör omtalas, att folkskollärare Eriksson anställdes av landstinget att hålla kurser för utbildande av småskollärare, s. k. landstingsseminarier. De hade då utsträckts att räcka i fem veckor, och Eriksson har hållit två sådana kurser i Mora och en i Rättvik. Han undervisade seminarieeleverna på förmiddagen, och dessa övade sig på skolbarn på eftermiddagarna under hans tillsyn.

Dessa kurser gåvo sedan upphov till lärarmöten, vid vilka Eriksson har medverkat många gånger med föredrag och inlägg.

Biblioteket i kyrkbyn har Eriksson skött under hela sin tjänstetid. Redan dessförinnan fanns tidskriften Läsning för folket tillgänglig för allmänheten genom prästerna.

En klockare på den tiden skulle bl. a. även vara läkare i så måtto att han skulle utföra vaccination av alla barnen i socknen. Grape hade utfört detta förut, och Eriksson lärde sig av honom. Han vaccinerade till år 1910. Betydelsen av vaccinationen har han själv sett. I hans hemby, Maggås, fanns en pojke, som hade genomgått den hemska sjukdomen smittkopporna, och hans ansikte var efter detta som granbark.

Om Erik Erikssons arbete som ombud för Kopparbergs läns sparbank sedan år 1884 (vilken syssla han fortfarande innehar), har talats förut.

Vidare har Eriksson varit ordförande i brandstodskommittén under åren 1882—1929. Med detta var förenat det väldiga arbetet att utskriva och inkassera alla brandstodsdebetsedlar i hela socknen, att upprätta nya försäkringar och att uppskatta värdet av det brunna efter eldsvådor. Eldsolyckor inträffade ofta förr, mera än nu. Den största eldsvådan var givetvis, då större delen av kyrkbyn brann ner.

Branden 1901.

Ur Dalarnas Nya Brandstodsbolags 50-årsberättelse hämtar jag följande redogörelse:

»Den 13 juli 1901 utbröt den största brand, som förekommit i bolagets historia och kanske i omfattning en bland de största å länets landsbygd, i Orsa kyrkby. Elden, som varsnades vid 4-tiden på eftermiddagen, spred sig under den rådande starka sydliga stormen och i den oerhörda torkan med förfärande snabbhet åt det håll, där husen stodo tätast, och där husens spåntak voro ytterligt eldfarliga. Ej mindre än sjutton gårdar med tillhö-

KOPPARBERGS LÄNS SPARBANK

Skolbarn i Orsa!

Sparsamhet är en dygd.

Under år 1934 har av skolbarn inom länet insatts i 8331 poster ett belopp av Kr. 21777:66.

Kopparbergs Läns Sparbank.

En förståndig flicka

tänker alltid på sin hårvård. Är ni förståndig så vänd er i dylika frågor till

Anna Ericsons Damfrisering

ORSA.

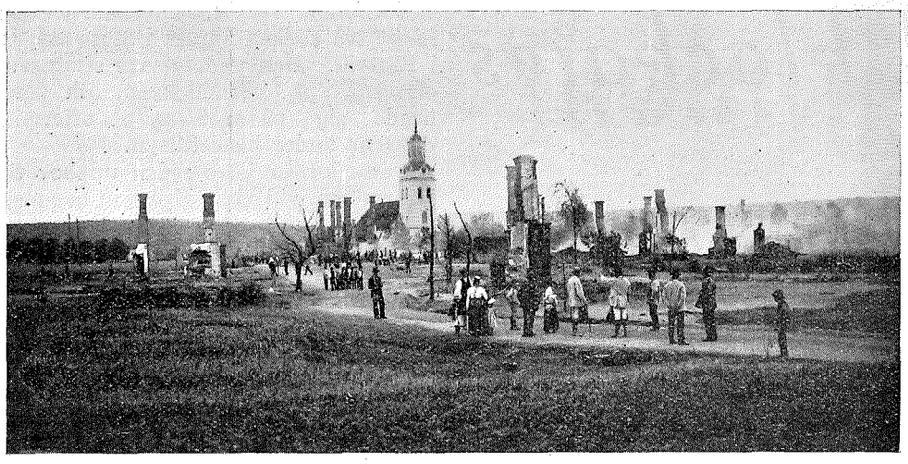

Från branden i Orsa 1901.

rande uthusbyggnader nedbrunno, däribland tingshuset, häradshäktet, kommunen tillhörigt föreningshus, inrymmande bl. a. Kopparbergs enskilda banks lokal, kyrkoherdebostället nybyggda uthusbyggnader, den s. k. Brömsgården, tillhörig Kopparbergs och Hofors Sågverks Aktiebolag, m. fl. Någon exakt uppgift om varest elden börjat och huru eldsolyckan uppkommit har ej kunnat erhållas. Av Dalarnas Nya Brandstodsbolag utbetalades brandskadeersättningar med tillhopa kronor 135,010:15.»

Själv misstänker Eriksson, att eldsvådan börjat hos en snickare, genom att gnistor från spisen, där limpannan kokade, kommit bland hyvelspån, men det kunde aldrig bevisas.

Resor.

Klockaren var mycket begiven på att få komma ut och se sig omkring, men då lönen ej tillät mera omfattande resor, åtog han sig att göra resor av mer eller mindre obehaglig art. Så t. ex. for han en gång till Uppsala för att hämta hem en person från hospitalet. När de då kommo farande i droska till stationen, hälsade patienten på en person i hög hatt. »Känner du igen den där?» frågade Eriksson. »Jo, det var bilar Juga», blev svaret.

En annan gång ville socknen bli av med en person från Småland för att denne icke skulle komma fattigvården till last. Eriksson fick då tillfälle att göra en resa. Vid framkomsten till bestämmelseorten lämnade E. då helt enkelt av personen på stationen, varefter han själv fortsatte med samma tåg till nästa station. Där övernattade han hos stationsinspektoren före återresan. Tyvärr råkade han nämna om sitt ärende. »Jaså, är det den gynnaren!» sade inspektoren, som kände igen mannen ifråga. Och sedan blev det några efterräkningar mellan Orsa och mannens hemsocken.

Då Eriksson en gång under tre veckor var

Vikarierande länsman

anmäldes en stöld från Skattungbyn. Tjuven hade stulit brännvin och tvål från Svälas Erik. Den skyldige blev överbevisad och erkände. Eriksson skulle då taga honom med sig ner till finkan (en fyrkantig liten hackstuga) i kyrkbyn. Systern lade in matsäck i en bög. Flickan grät. Då gick »länsmannen» ut och grät, han också.

En historia från Fredshammar kan också sockenskolmästaren berätta. Bönderna kunde någon gång köpa järn av smederna för brännvin. Det var förstås inte tillåtet. En bonde hade dock gjort det, lastade på och for ner mot kyrkbyn. Men en bokhållare hade fått reda på tilltaget och for efter. Köparen hade hunnit ner till Kransbacken, då han fick höra, hur någon kom körande efter honom med stark fart. Då tog bonden och vände och körde tillbaka. »Har du mött någon?» frågade bokhållaren. »Ja, nere vid Heden», svarade bonden. Bokhållaren fortsatte då, och bonden hann gömma undan lasten och undgå upptäckt.

* * *

Många saker har jag sökt återgiva, som organist Eriksson berättat för mig. I sin anspråkslöshet har han själv inte nämnt något, som antyder hans egen betydelse för bygden och värdet av det arbete, som han nedlagt här i socknen. Jag vill inte här heller våga mig på att försöka mäta hans insats. I dessa artiklar har det ju mera varit han själv, som fått tala, det är *människan Erik Eriksson,* som fått göra sig hörd. Men när man hör äldre personer tala om Erik Eriksson i hans krafts dagar, om hans mäktiga röst, om det starka intryck hans uppträdande gjort, förstår man i någon mån, vad hans ord och omdömen betytt för människorna i vår socken, som i generationer äro honom tacksamma för undervisning, uppfostran och betydelsefulla handlingar. Som en efterträdare till honom är jag glad att jag anses värdig att få vandra en väg, som han röjt upp. Och de nuvarande lärarna i socknen försökte genom en uppvaktning på hans 88-årsdag i höstas att visa sin aktning för denna bildningens pionjär i våra bygder.

Erik Göransson.

De tre föregående artiklarna i denna serie voro införda: I i nr 4, 1933, II i nr 1, 1934, och III i nr 3, 1934. Dessa nummer kunna fortfarande erhållas från vår tidnings exp.

Nya stipendiater.

Stipendiefondens styrelse sammanträdde i mitten av januari. Därvid utdelades årets stipendier, 15 hermodskurser, till följande sökande:

Anna-Stina Östlund, Skattungbyn (Välskrivning och Rättskrivning); Bertil Snabb, Hansjö (Rättskrivningslära); Lilly Andersson, Kallmora (Sv. språkets form- och satslära); Göte Andersson, Kallmora (Bokföring); Erik Friberg, Mickelvål (d:o); Börje Sturk, Vångsgärde (d:o); Gilius Erik Hansson, Slättberg (Aritmetik); Gunnar Pettersson, Hansjö (d:o); Erik Matslova, Hansjö (d:o); Mimmi Erkapers, Kallmora (d:o); Rune Bergkvist, Åberga (d:o); Sven Björkkvist, Åberga (d:o); Nils Andersson, Oljonsbyn (Geometrisk ritn. och projektionsritning) samt Hugo Eriksson, Skäftberg, Älvho (Fullst. kurs i penneteckning).

STIPENDIEFONDENS HEDERSLISTA.

De sista månaderna har det arbetats duktigt av stipendiaterna. Några ha fått sina kurser färdiga, och för många fattas bara ett par brev. Hoppas att dessa brev också klaras upp till våren!

Åtta stipendiater ha förut anmälts färdiga med sina kurser.

Den nionde: Sven Norberg, Tallhed, 24 nov., aritmetik.

Den tionde: Börje Sturk, Vångsgärde, 26 nov., svenska språkets form- och satslära.

Den elvte: Sven Ekengren, Sandhed, 11 dec., välskrivning.

Den tolvte: Helge Persson, Kallmora, 1 febr., lantmannabyggnader.

Den trettonde: Maria Britte, Vångsgärde, 17 febr., svenska språkets form- och satslära.

GRAMMOFONSKIVOR
— Veckans Skiva — Pris **50** öre per st.
A/B. BRÖDERNA OHLSÉN, Bokhandel

Vid behov av
SKODON
lönar det sig att gå till
Segers Skoaffär.

Från skolbänken

VINTERDIKT.

En morgon ligger marken vit,
i luften dansa flingor hit och dit.
Nu kälke och spark alla åka,
och alla barn om vintern språka.

Snart man åker skidor också,
och kullerbyttor gör man då,
men både skidor och stav,
kan man ibland bryta av.

Ibland man åker skridsko och kana
på sjöns fina skridskobana.
Man gör ytterskär och åtta
och slår sig ibland utan måtta.

Ibland det töar,
men snart igen det snöar,
och man åker kälke och spark
på den vita mark.

Man är ute, när norrskenet flammar
och sprider ljus över sjöar och dammar,
man är ute i månens ljus,
då den skiner på stall och hus.

Benkt Granholm. Klass 5.

VÅRDIKT.

Snart är det vår igen,
och lärkan sjunger, hon är min vän.
Nu börjar det så härligt dofta,
som det om våren gör så ofta.

Sipporna små,
som i backarna stå,
slå upp sina ögon blå,
över marken den grå.

Solen hon skiner,
vinden den viner.
Nu gror allt grönt,
och det är så skönt.

Berta Nyberg. Klass 5.

Nu har hela vintern gått, och det är vår igen, när skoltidningen kommer ut första gången 1935. Åtminstone har snön smält och videkissarna kommit fram. Att det var vår i luften redan så tidigt som i mars, när edra bidrag skulle vara inlämnade, det bevisas av den vårdikt, som ni kan läsa här nedan. En vinterdikt finns det också som ni ser. De trivas ju gott sida vid sida så här i snösmältnings- och islossningstider.

För första gången under skoltidningens tillvaro har det kommit in en uppsats från Skattungbyn. Det är en liten flicka från tredje klassen, som i fantasien gjort en flygfärd till lapparna, och det berättar hon om. Och så har det kommit bidrag från flera skolor än vanligt den här gången. Och alla är så duktiga att skriva och rita och dikta. Men som vanligt finns det inte plats för allt trevligt, men vi säjer också denna gång ett tack åt alla som skickat in någonting. Och tänk nu inte att det är hopplöst att försöka få in något i skoltidningen utan försök alltid på nytt. Till majnumret har ni säkert många trevliga saker om våren att skriva och rita om.

Denna gång har Sven Eriksson i Kårgärde skola vunnit priset för den bästa uppsatsen. Han har skrivit en livlig skildring om Fryksåsloppet och om "Lifen". Och det måste ju bli något bra, det. Sven Eriksson har alltså ett trevligt pris att vänta inom den närmaste tiden.

FRYKSÅSLOPPET.

Fryksåsloppet gick den 10 februari. Favoriterna voro: John Björklund, Vansbro, Axel Granat, Mora, samt Olle Lindkvist, Malung. Men segrare blev ingen av dem. Det blev den vältränade Alfred Lif. Sedan blev det Berg och Dahl, alla från Orsa.

Då jag kom ned till Lillån, hade fem startat. Men huvudsaken var att få se »Lifen» lägga iväg som en lekatt. Nu kom han! Han hade en mycket god fart samt en glänsande stil.

Nu kom rapporterna från Fryksås. Lif hade passerat på bästa tid, tvåa var Berg och trea Dahl. Berg hade där legat först i spåret. Nu kom där borta vid Tuben en mörkklädd hejare. Det är n:r 2. Alla ansikten i protokollen. Så bröt det ut ett hejdlöst rop. Heja Berg, heja! Han hade passerat på fin tid nämligen på en timme och något över 58 minuter. Där kom en till. Dahl var det. »Heja, heja Dahl!» Han hade också fin tid men något över två timmar. Alla stodo i spänning. Nu kom han, den man väntat efter, nämligen Lif. Med en fin kondition kommer man långt. Han hade nämligen en timme och 52 minuter samt några sekunder. Nu var det värsta över. Men nu kom också Edvin Jansson, Sälen, en farlig konkurrent till Lif, trodde man. Men i dag var det Lif, Berg och Dahl.

Vi väntade en stund. Och nu skulle vi snart ha Lif i mål. Han hade nu tagit ledningen. Där kom han, den storfräsaren. Han hade fin tid i detta föret. Han hade tre timmar, 52 minuter samt några få sekunder. Nu kom också Berg och Dahl, som placerade sig på andra och tredje platserna. Orsa tog alltså lagpris.

Snart kom också Anders Kvist, Malung med sin stora skidlöparhaka. Och där mössan var fastknuten, så hade det frusit is på, så att han såg ut som en killing.

Sven Eriksson. Klass 6.

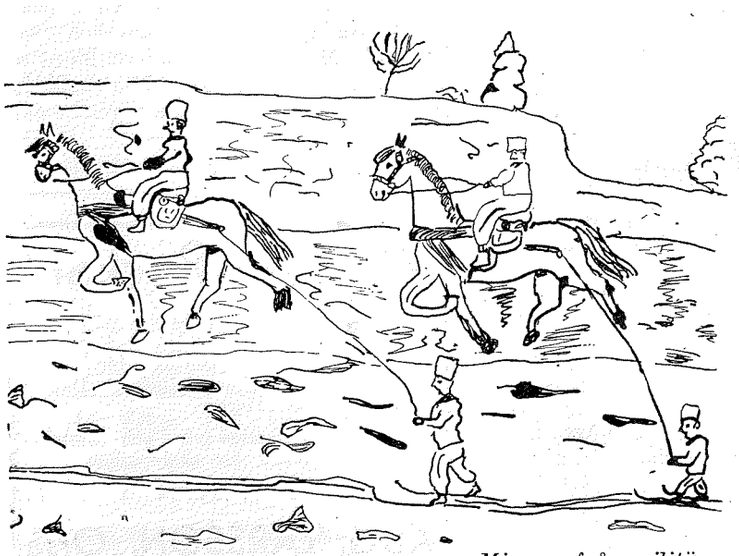

Alfred Hansson, kl. 3.

Erik Matslova, kl. 3.

Minnen från militärernas besök i Orsa.

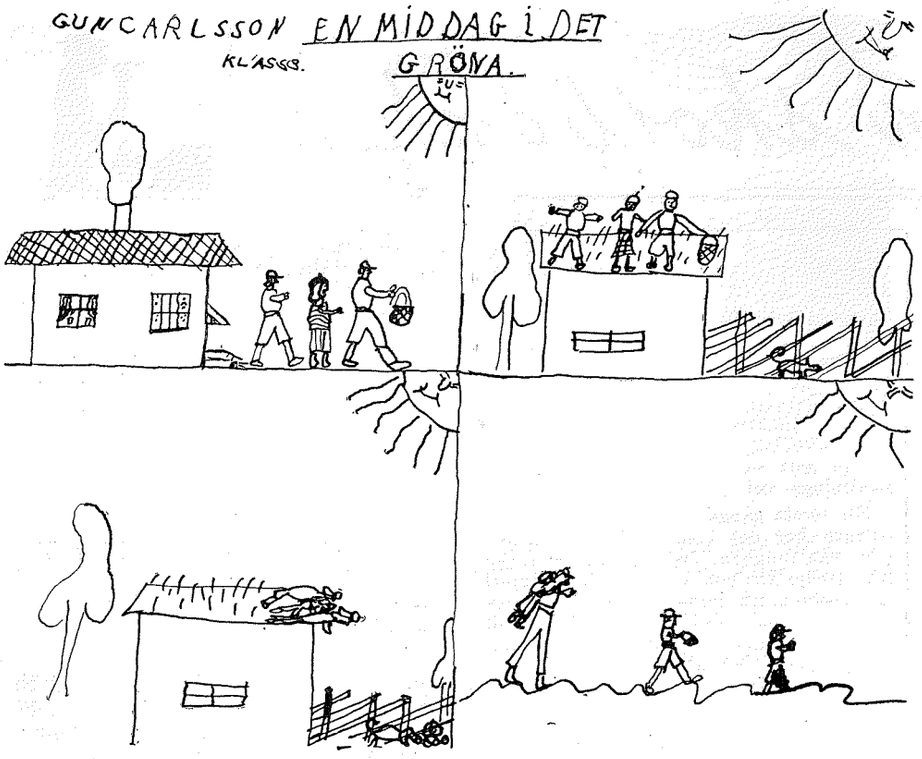

Gun Carlsson, kl. 3.

SKOGSARBETET VID EMÅDALEN.

När hösten nalkas, så börjar det bli fart i skogarna. I år har Korsnäsbolaget drivit skiften här omkring. De, som bo här, fingo då arbete med att hugga. Men det var många huggare nere från Orsa också. Men de bodde inte här i Emådalen, utan de bodde i en koja uppe i skogen. Det är omkring tre km. upp till den härifrån. När huggarna skulle gå på mornarna, så togo somliga mat med sig. Men andra gingo hem och åto middag. När de kommo till skogen, fingo de ta i med arbetet, ty det är inte att lata sig, när de hugga, för det är så litet betalt för skogsarbetet. Man måste ha vassa verktyg, när man hugger. Så om kvällarna, när arbetarna komma hem, få de fila sågarna och slipa yxorna.

När man hugger, så fäller man först ned trädet, sedan kvistas och barkas det. Sedan kommer avmätaren och mäter till timmer eller massa-ved av trädet. Sedan får huggarna såga av vid märket och dra ihop stockarna.

Då huggarna ha huggit en tid, komma körarna med fyra hästar. De ha mycket att köra, så de måste ta in hjälp-körare. Och de kommo i går kväll. Timmerkörare måste ha en riktigt stark häst, timmerkälkar, »släparskacklor», timmerkedjor och timmersaxar. Kanske de måste ha lastkavlar ibland också. De, som äro här och köra, ha lastkarlar. Lastkarlarnas knog är att dra ihop virket, tills körarna komma. Sedan de ha lastat, så åker köraren ned till ån med timret. Där nere vid ån är en uppläggare, som lägger timret i vältor. Han heter Emil Larsson, han som lägger upp timret. Där nere vid ån får timret ligga, tills ån har gått upp på våren. Då får folket arbete med vältning. Men det måste gå fort med vältningen, ty när flottarna komma med »rumpan», måste virket vara ivältat. Annars gå de förbi.

Rune Olsson. Klass 5.

HUR MAJ-BRITTS SKIDOR KOM TILL.

Det var en gång en flicka, som bodde med sin far och mor. De voro mycket fattiga. Flickan var 12 år. Hennes far hade arbete på en fabrik, men han hade dåligt betalt. Flickan hette Maj-Britt.

Det var onsdag, och på torsdag skulle de ha skidtävling i skolan. Alla måste vara med. Maj-Britt hade inga skidor. Var skulle hon få dem ifrån? Hon frågade sin mor, men hon visste ingenting. Hon frågade då fadern, om han visste någon råd. Jo, han visste. Han gick till skogen och högg ned ett träd. När han kom hem, högg han till några brädplankor. Han tog sedan en kniv och började tälja. När han hade fått till ett par brädlappar, gick han in och brättade skidorna och vallade dem. Nu fattades två saker, det var ett par stavar och bindslen. Fadern gick upp på vinden och letade. Där låg verkligen en rem, men var skulle han få tag i den andra. Han letade och letade, till sist hittade han dem. Han satte då fast dem på skidorna. I stället för en gummiplatta, tog han näver och spikade fast. Nu var klockan så mycket, att han måste gå och lägga sig. Nästa dag, när skidtävlingen skulle gå av stapeln, så hade även Maj-Britt ett par skidor. Men vilka skidor, omålade och korta. Maj-Britt satte på sig skidorna. Men vad fann hon, jo, hon hade ju inga stavar. Hur skulle hon kunna få ett par stavar? Hon tog skidorna och gick till skolan. När hon kom till skolan, skrattade alla barnen åt henne. Hon hade en väldigt god kamrat, som jämt var med henne och var så snäll mot henne. Den flickan hette Gun. Gun frågade henne, om hon inte hade några stavar. »Nej», svarade Maj-Britt. Gun funderade en stund. »Nu vet jag», sade hon, »spring hem till mig och gå in i vedboden, där står ett par stavar, tag dem, men skynda dig, om du skall hinna.» Nu var det bara fem minuter kvar. Maj-Britt sprang, hon skyndade sig allt vad hon orkade. När hon kom till skolan igen, höllo de på att dela ut nummerlapparna. Hon kom i sista stunden. Därför fick hon också sista numret. Hon fick numro 13, olyckstalet. Hur skulle det gå? Nu var det hennes tur, hon startade. Överallt hördes, »hon förlorar.» Hon bara halkade i början, ty skidorna voro så hala. Lärarinnan gick bort till mål. Hon hann inte mer än dit. Vad fick hon se, jo, där kom ju Maj-Britt. Först, det kunde ingen tänka sig. Det blev ett väldigt hurrande. Vad barnen, som hade retat henne, skämdes. På eftermiddagen var det prisutdelning. Maj-Britt var också där. Det var väldigt mycket folk. Lärarinnan läste upp följande: »Den bästa flickan i hela klassen är Maj-Britt. Tiden är 13 minuter och 10 sekunder. Hon får första pris, ett par skidor och stavar, och ett extra pris ifrån sin kamrat Gun, en skiddräkt.» Därpå bröt ett fyrfaldigt hurra ut. Nu skyndade sig Maj-Britt hem, hon riktigt sprang. O, vad hon var lycklig! Modern och fadern blevo så glada, att de riktigt grät av glädje. Maj-Britt var sedan ute varenda dag och åkte skidor.

Gunhild Westin. Klass 6.

Kom ihåg, att varma och torra fötter **betyder hälsa.**
Skydda därför barnens fötter under den farliga årstiden
"VÅREN"
Låt dem använda
TRE TORN
Gummistövlar *och* ***Kängor.***
Alltid i lager hos
A.-B. ORSA SKOMAGASIN
Rikst. 37. ORSA. Rikst. 37.

Vindtygs-Rockar!
EXTRA PRIMA.
Stor sortering för såväl gossar som flickor, Damer och Herrar.
Lämpliga vår- och sommarplagg för skolungdom.
VÅRNYTT.
AUG. LARSSON, Orsa

EN SKIDTÄVLING.

En söndag skulle vi ha skidtävling. Vi talade om det för pojkarna, och vi bestämde, att vi skulle starta klockan ett.

Pojkarna kommo, och vi lottade om, när vi skulle starta var och en. Det var två, som inte ville vara med. Men vi voro åtta pojkar ändå. När jag åkte i väg, tänkte jag, att det aldrig skulle gå för mig att köra banan två varv. Jag körde i backar, som gingo upp och ned, och jag var rädd, att någon skulle komma efter mig. Många gånger blev jag piskad i ansiktet av kvistarna. Det gjorde förskräckligt ont. Men jag åkte ändå och kom till en djup dal. Banan gick ned i dalen, och av farten gick det upp på andra sidan. Innan jag hade hunnit ner i dalen, ramlade jag, och det var tur för mig, för mitt i spåret stod en tall. Den hade Holger kört rakt i och kört sönder bindslet. Han hade också slagit sig i benet.

När jag hade rest mig, kom Bernt Nordvall efter. Då ökade jag farten, och jag kunde hålla mig en bit framför honom. Men till slut fastnade jag i en enrisbuske, och då åkte han förbi mig. Jag följde efter honom en lång stund. När jag hade kommit så långt, att jag såg tidtagaren, gick bindslet sönder, och då gick jag ur. När jag kom fram, tänkte jag: »Om bindslet hade hållit, hade jag åkt det andra varvet också.»

Prisutdelningen skedde, när alla kommit i mål. Som första man kom Ture Frisk. Han fick en ficklampa.

Anders Persson. Klass 4.

DEN TAMA TRANAN.

I somras hittade Jappa Erik en trana på en myr vid Emmeråsen. Den tranan fick vara i Dödbyn över sommaren, tills det började lida mot hösten. Då foro de till Slättberg och tranan följde med. Den var då alldeles tam. En dag kom hon ända till Stenbergs skola. Vi voro ute på en rast och sågo på tranan och vi gav henne brödsmulor, som vi hade i händerna. Hon var så tam, så hon stack näbben i händerna och plockade brödsmulorna. När jag for från skolan den dagen mötte jag Evert Snabb. Han frågade mej, om jag hade sett tranan. Ja, sade jag, hon var vid Ripbäcken. Så for jag hem och åt, sen for jag mot dem. Jag mötte dem vid Enån. När vi kom till smedjan, vände tranan och började springa, och sen flög hon ner till ån och badade. När hon badat färdigt, gick hon upp på land, så gick hon hem med Evert och mig.

Allt för påsken
såsom LÖPARE, HYLLREMSOR, VÄGGBONADER, KYCKLINGAR, PÅSKSKÄMTARTIKLAR m. m.
BECKMANS Tryckeri- & Pappershandel.

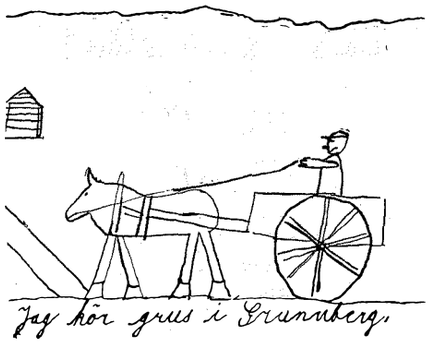

Holger Andersson, kl. 3.

På söndagskvällen, när det var mörkt, kom det en motorcykel, som inte hade tänt lyset, och körde genom Slättberg. Det satt två stora pojkar på den. Då var tranan på landsvägen, som går till Stenberg. Det var också många barn där och lekte. Rätt som det var kom motorcykeln och körde över tranan. Om de hade haft ljuset tänt, så hade hon sprungit undan. Erik, som ägde den, blev så arg och ledsen. Laggar Hans sade, att om vi visste numret på motorcykeln ändå, då skulle vi tala om för polisen, så att de skulle få betala för de körde utan lyse. Det ligger alldeles fullt med fjädrar på vägen. Sen grävde Erik ner tranan.

Gilius Anders Hansson. Klass 3.

MIN FLYGFÄRD MED KARL-ANDERS TILL LAPPARNA.

Jag skall flyga med Karl-Anders pappa till Lappland. Karl-Anders är naturligtvis med. Brrrrr, nu surrar flygmaskinen i väg. Vi flyger över byar och städer, över floder och sjöar, skogar och slätter. Nu flyger vi över skogen. Genom skogen går en timmerväg, på timmervägen komma några timmerkörare. Karl-Anders skall vinka åt dem, men tappar sin näsduk. Snart är vi nog framme. Nu syns rök, och Karl-Anders pappa säger, att vi snart får komma ur flygmaskinen. När vi kommo in in i kåtan, få vi se, att lappmor är sjuk. Hon ligger på en bädd av renhudar. Bredvid bädden sitta tre barn. Det är två pojkar och en flicka. Pojkarna heta Pieti och Lassi, flickan heter Elle-Kari. Mor skall på lasarettet, hon har blindtarmsinflammation. Det blir kväll och de sätter sig att äta, de sitter inte på stolar, utan de sitta i kors med benen. De äta torkat renkött och blodvälling. Sedan dricker de kaffe med salt i. Nu är det tid att lägga sig. Elle-Kari rätar ut granriset under renfällarna, så att vi skall ligga mjukt. Vi lägger oss med kläderna på, ty det är kallt. Karl-Anders sitter och tittar på de andra. Så frågar han om de icke ber någon aftonbön. Nej, säger far, vi ber ingen aftonbön.

Då ber Karl-Anders: Gud som haver barnen kär, hjälp ock mig, som liten är, vart jag mig i världen vänder står mitt väl i dina händer, lyckan kommer lyckan går, den Gud älskar, lyckan får, Amen.

Snart har alla somnat, men inte riktigt. Jag ligger ännu vaken. Jag kan se stjärnorna glimma och norrskenet spraka.

Det är morgon och alla har vaknat. Penni, lapphunden, ligger vid Karl-Anders fötter. Så säger Turi, att betet snart är slut. Det är bäst, att vi flytta så snart som möjligt. Så tar lappfar sin lasso, går och tar några rentjurar, som han spänner för akjorna. I första akjan ligger kåtastängerna och kåta-duken, i de andra akjorna ligga kaffepannor, grytor och andra husgeråd. I de två sista akjorna ligger jag och Karl-Anders. Vi äro fastbundna vid akjan, så att vi inte skall ramla ur. Lassi går bredvid akjan och ropar och skrattar: Lassi är stor nu, Lassi får gå själv, Lassi är stor nu.

När vi kommit till en lämplig plats skottar Turi bort snön. Pieti Lassi och Karl-Anders resa opp tältstängerna, jag och Elle-Kari sätta på tältduken, tar granris och breder på golvet och lägger några renhudar ovanpå. När allt är klart i vårt nya hem, kokar Elle-Kari kaffe. Men jag och Karl-Anders vill inte ha salt-kaffe med renost i. Jag sa, att jag ville ha mjölk med bullar till, men då skrattade Elle-Kari och sa, att de inte hade några bullar men en glöd-kaka kunde vi väl få. Så rör Elle-Kari ihop mjöl och vatten. Så tar hon degen och lägger den på glöden och låter den grädda. Nästa morgon ränner Turi på sina skidor för att möta mor. Barnen spänna på sina skidor, för de skall åka upp på en ås och se, när far och mor kommer hem. Jag står på näsan flera gånger, men jag ger mig inte, jag ville förstås vara med och hurra för mor. Jo se där kommer ju far och mor. De andra äro långt före så jag måste skynda på. När jag slutligen är framme säger Karl-Anders: Ett fyrfaldigt leve för mor, hurra, hurra, hurra, hurra.

När vi kommo hem, gav lapp-mor Karl-Anders ett brev från mor. I brevet låg tjugo kronor, som vi skulle ha till resan hem. Nästa morgon skulle vi fara hem. Pieti följde också med. Vi skulle åka postbil. Postbilen körde oss till järnvägsstationen, där vi stego på tåget och åkte hem.

Karin Hammare. Klass 3.

KAMERAN som gjorde succé heter **NORTON** med Kodak-Lins och Kodak-Film. Denna förnämliga miniatyrkamera till det fabulöst låga priset **Kr. 4:20** köper Ni endast hos
TEGMANS FOTOMAGASIN
ORSA.

RESAN TILL SÖDERTÄLJE.

Den 21 december foro mamma och jag till Södertälje. Klockan fem väcktes jag av att mamma höll på med något i köket. Jag var mycket sömnig, men jag lyckades i alla fall krypa upp ur sängen. Vi skulle ju fara i dag. Så gick jag in i köket och hälsade mamma god morgon. Då jag var klädd, hjälpte jag mamma med att packa ned de småsaker, som ännu ej voro nedpackade. Allt var i ordning, och bilen hade kommit. Vi togo på oss ytterkläderna och gingo ner. Chauffören skjutsade oss till stationen. Mamma löste biljetter. Klockan sex kom tåget, vi stego på och gingo in i en ganska trevlig kupé. Vi hade tågombyte i Rättvik och Stockholm. Allt gick väl ända till Stockholms central. Då vi hade kommit ut på perrongen, frågade mamma en herre, var tåget till Södertälje stod. Vi gingo dit han visat oss. För säkerhets skull frågade mamma konduktören, om tåget stannade i Södertälje. »Jaha då, det gör det, var så god och stig på ni bara!» sade han. Och vi gingo på. Tåget satte sig i rörelse. Då konduktören kom och fick se biljetterna, ropade han: »Nej, men vad vill det här säga, de här biljetterna gäller ju till Södertälje! Och det här tåget går ju direkt till Nyköping.» O, vad jag blev rädd, nu skulle vi ju inte komma fram till Södertälje förrän sent i kväll. Men som väl är, är mamma envis, och hon sade, att vi måste av. »Men då måste ni betala trettio kronor för att komma av», sade han. »Jag betalar gärna trettio kronor, men av skall vi!» sade mamma, och nu voro båda uppretade. »Så tyst då, jag måste ju ha tag i grejorna, så jag kan dra i nödbromsen!» skrek han. Som väl var, var en dam till på tåget, som följt med några bekanta in i kupén för att säga farväl men inte hunnit komma av. Därför att vi voro tre olyckskamrater fick mamma betala tre kronor för oss och damen tre kronor för sig. Nu drog konduktören i nödbromsen, och tåget stannade. Några ungdomar kastade av bagaget. Så gingo vi på ett tåg, som gick in till Södertälje central. Därifrån foro vi med bil till Fosterlandsstiftelsens vilohem Lindängen. O, vad härligt att få pusta ut efter dagens vedermödor! Nu voro vi åter hos tant Hjärtberg på den härliga platsen. Tant Hjärtberg mötte oss med öppen famn och önskade oss hjärtligt välkomna till julfirandet på Lindängen.

Ingrid Schött. Klass 5.

SJÖRÖVARE.

En dag i somras stodo jag och några andra pojkar och pratade, om vad vi skulle leka i sommar. En föreslog, att vi skulle leka indianer, men det ville vi inte. Då fick Gunnar Storm en fin idé. Han sade, att vi skulle leka sjörövare. Vi bestämde, att vi skulle samlas hemma hos Stig Olsson klockan 6 på eftermiddagen. När jag kom hem, letade jag reda på ett par gamla stövlar, som jag drog på mig. Sedan snickrade jag mig en lång pistol. Därpå gick jag in till mor och fick en röd tygbit, vilken jag band om huvudet. Det var då tid på att gå till mötesplatsen. Där hade redan alla samlats. Uppe på vinden på Ohlssons uthus hade vi vårt huvudkvarter. Nu blåste en pojke i ett jägarhorn, och vi ställde upp ute på gården. Hövdingen, vilken var Stig Ohlsson, sade, att vi skulle kriga mot några pojkar, som hade sitt läger vid sandbanken. Och så började vi tåga mot fienden. När vi kommo till skogen vid sandbanken, stannade vi. Där delade vi oss i två hälvter, ty vi skulle anfalla fienden från två håll. Jag fick föra en halva. Jag förde dem i en stor båge genom skogen. När vi voro ungefär 25 meter från lägret, hördes hövdingens signal, och vi rusade på fienden. Men eftersom fienderna voro mindre till antalet, måste de snart ge sig. Då togo vi alla deras dyrbarheter, som utgjordes av plåtburkar och tombuteljer. Sedan tågade vi hem med våra segertrofeer. När vi kommo till huvudkvarteret, lade vi dyrbarheterna i vår skattkammare. Då var det kväll, så var och en tågade hem till sitt.

Nästa dag voro vi åter samlade hemma hos Stig Ohlsson. Då sade hövdingen, att vi skulle ut och leta skatter. Han påstod, att det skulle finnas en skatt på en ö i havet. Vi tågade därför ned till Ammunitionsbacken, där en av sjörövarna hade en båt. Där delade vi också upp oss i två hälvter. Den ena skulle stanna på land och vakta, under det att den andra hälvten skulle fara ut och leta efter skatten. Jag fick följa med dem som skulle ut och leta efter skatten. Det stormade, när vi stötte ut båten, och det var därför ganska svårt att ro. Vågorna slogo långt in i båten, så vi voro väldigt våta. Efter en halv timme nådde vi Stora Malmholmen, på vilken skatten var gömd. När vi dragit upp båten, lade vi oss i gräset för att vila. Om en stund började vi leta efter skatten. När vi hållit på i en timme hittade vi en låda, som var full med järnslagg. Då trodde vi, att vi funnit skatten. Glada över vårt fynd vände vi tillbaka till båten. Vi behövde inte ro något, ty stormen blåste mot land. Vi lade oss därför på bottnen av båten och lät det gå vart det ville. Plötsligt kände vi ett ryck, och vi och skatten tumlade om varann, så att vi fingo stora skråmor. När vi tittade upp, fingo vi se, att vi strandat på stenkistan vid Ångbåtsudden. Efter många om och men fingo vi båten av grundet och seglade i land. Men när vi kommo i land, voro de andra sjörövarna borta. Då blevo vi så arga, så vi slängde skatten i sjön. Sedan den gången lekte vi aldrig sjörövare mer någon gång den sommaren.

Åke Moræus. Klass 6.

NÄR VI LEKTE I HALMSTACKEN.

En lördagskväll gingo jag och Uno ut i ladugården. Jag frågade, om vi inte skulle gå och leka i halmstacken. »Jo», sade Uno.

Vi gingo upp på höskullen. Där uppe var det ett litet hål genom golvet, och där hoppade vi ned och kommo sedan ned i halmstacken. Där började vi göra hålor djupt ned i stacken. Sedan gjorde vi två stora gångar tvärs genom stacken. Stacken nådde ända upp till taket, och på ett ställe i gången stupade det rakt ned i golvet. Och där fortsatte gången längs golvet, tills den mynnade ut i ena ändan av stacken.

Plötsligt blev det tyst. Vi hörde, hur det rasslade nere i halmen. Vad är det för något? »Det är vissa råttor», sade Uno. Vi lågo alldeles stilla en lång stund. Då hörde vi, hur det kom fler och fler råttor. Snart kom en fram, och sedan kommo två till fram ur halmen. De gingo och spatserade på halmen, så att jag tänkte, att de voro ute på ökenvandring. De gingo ned i den gången, som var tvärast, och där ramlade de på huvudet ned i golvet så våldsamt, att de pepo som små grisar.

Då vi skulle gå ut ur stacken, tordes vi inte gå den gången, utan vi gingo i gången bredvid, ty vi tänkte, att råttorna lågo där nere.

Rune Difs. Klass 5.

Från Småskolan.

NÄR KANINERNA SPRANG UT.

En dag i sommar sprang kaninerna ut ur buren. Och vi sprang efter dem hela dagen och när kvällen kom fick vi tag i två kaniner. Och när det var morgon sprang dom ut igen och så fick vi tag i alla tre. Det var Maggi och Bärta och Karin och jag som jagade

dom. Vi hade säckar och käppar och sprang efter dem med. De är så kvicka och när vi skulle ta dom så sprang dom undan och sprang under ett hus och gömde sig. Och så sprang dom fram och under ett härbre och så kasta vi sandbollar på dom och så fick vi tag i alla. Kattungarna satt och såg på.

Helge Nyberg. Klass 2.

FROSTS KNIVAR
fabrikation
som gjort MORA berömt

GYNNA DENNA TIDNINGS ANNONSÖRER!

Till musikintresserade skolbarn.

Orsa kyrkokör utdelar musikdiplom.

Vilka barn är ej musikintresserade? Jag tror, att de allra flesta är det. I många hem finns musikinstrument, men ofta spelas det icke alls på dem. Det är för svårt att lära sig att spela, anser många. Ja, men att spela melodier, så att man kan lära sig sjunga dem, det är inte svårt.

För att utveckla musikintresset har Orsa Kyrkokör beslutat att utdela musikdiplom bland skolbarnen. Det blir en liten tavla att hänga på väggen, och på den står det vilka fordringar det har varit vid provet. Det fordras endast att kunna spela en enkel melodi efter noter. Man får avlägga provet på sådant instrument, som man övat sig på, t. ex. fiol, piano, orgel, gitarr, dragspel eller vilket instrument som helst, som man kan frambringa en melodi på. Inga ackord behövs, endast melodien. Om du t. ex. övat dig på orgel, behöver du endast spela orgel, och du behöver alltså endast spela med "ett finger i taget".

Hur skall man öva sig?

Det värsta är alltså att kunna litet noter. Dem får du väl lära dig i skolan. Nu är det ju så, att där är det så litet musikundervisning, och det beror på höga överheten, som bestämt, at vi i skolan får ha endast en timme sång i veckan (i någon klass två timmar). Därför hinner en lärare ofta inte mer än att lära in några sånger. Men någon gång hinner han kanske att tala om noternas namn och hur många taktslag man skall räkna på hel-, halv-, fjärdedelsnot osv. Då ska du höra på noga, så att du förstår. — När ni har sjungit en sång i skolan, ska du gå hem och lära dig att spela den efter noterna i skolans sångbok, men du bör vara noga med takten, så att du får sången riktig, och helst bör du räkna takten. Många av skolans sånger är för svåra för det här provet, så du behöver endast ta de enklaste. — Sedan du kan minst fem sånger i vardera av tonarterna C-dur, F-dur och G-dur, alltså 15 sånger, ska du skriva upp sångernas namn på en lista och anmäla dig till prov.

Hur går provet till?

Kyrkokören har utsett folkskolläraren Hjalmar Hedman i Åberga, fru Elna Granholm i Kårgärde och organisten Erik Göransson till kontrollanter. Det ska vara två kontrollanter, men endast en av de nämnda behöver vara med. Sedan kan det vara med vilken annan vuxen person som helst, som är intresserad. Du anmäler dig alltså hos någon av de nämnda kontrollanterna.

Utom att kunna spela dessa sånger, som du lärt dig, får du vid provet dig förelagd en liten melodi, som du inte kan förut. Du får femton minuter på dig att lära dig den, och den är inte svårare än de sånger, som du förut kan. Men du bör kunna spela den i takt också, och därför ska du ha övat dig att räkna takten på de sånger, du förut lärt dig. Då klarar du nog också denna lätta uppgift. Sedan är provet klart, och du får diplomet att hänga på väggen.

Det var ju alldeles för lätt!

säger någon. Ja, så lätt är det inte, för det är många, som inte kan spela så mycket, som det fordras här. Det är alldeles som att avlägga prov för ett idrottsmärke: med litet intresserat arbete går det bra. Och du har hunnit en bit på vägen till målet: att kunna utöva och förstå musik.

Sammanfattning av fordringarna.

1) Att kunna efter noter spela minst fem melodier i vardera av tonarterna C-dur, F-dur och G-dur; dessa melodier behöva endast vara i 2/4-, 3/4- och 4/4 takt och innehålla hel-, halv-, fjärdedels- och åttondelsnoter samt punkt efter de tre förstnämnda notvärdena.

2) Att efter 15 minuters förberedelse kunna efter noter spela en för den prövande förut okänd melodi av ovanstående svårighetsgrad.

Om försöket med dessa musikdiplom slår väl ut, komma sådana av högre grad att inrättas.

Erik Göransson.

Firma Pallins Diversehandel
MÄSSBACKEN.
Affären i Mässbacken Rikstel. 42.
Filialen i Kallmora ,, 32.
REKOMMENDERAS!
Specerier, glas, porslin och manufaktur.

Hälsning från Norge.

5:e klassen i Kyrkbyns folkskola har inlett brevväxling med norska skolbarn. Genom föreningen Norden har man kommit i förbindelse med en klass i Sagene skola i Oslo. Man har redan erhållit många svar och här är ett av dem.

Oslo den 23-2-1935.

Kjære Mait!

Tusen takk for det morsomme brev som jeg fikk fra dig. Det var morsomt og höre litt fra Orsa. Jeg heter Elsa Andresen og går på Sagene Skole i Oslo. Nu mens jeg sitter og skriver dette brev, sitter far og hörer på radion. Far hörer meget på Sverige. Det er meget fin musikk der. De forteller meget morsomt, og forskjellig annet. Nu vil jeg fortelle litt om hvordan vi har det om sommeren. Min far har motorbåt, og med den har vi meget morsomt. I sommer hadde vi hatt mange fine båtturer. Jeg skal nevne nogen av de stedene hvor vi var i sommer. Det var Gressholmen, Langåra, Langöia og Fornebo. Vi var også ute i Hallangspollen ved Dröbak. Vi reiste også forbi Oskarsborgs festning. Det er hele 4 mil til Dröbak. Vi var meget på Gressholmen. Der hadde vi det fryktelig morsomt. Mens mor, söskenene mine og jeg var ute og badet, reiste onklene mine og far utover for å fiske makrill. Når de kom hjem, hadde de fått meget fisk. Mor stekte fisk, og kokte poteter. Efterpå spiste vi, og vi blev så mette at vi nesten holdt på å sprecke. Då vi var ferdige med å spise, badet vi igjen. Jeg kan svömme på brystet og på ryggen, hoppe og stupe. Det er mange folk på Gressholmen. Det er nemlig en masse skyteskiver her. De över sig på å skyte blink. Til sommeren skal jeg reise til Hakedalen. Der har de kuer, griser, höner og haner og kattunger. De har tre katter, en stor og to kattunger. Den ene kattungen er min. Nu vil jeg fortelle litt om skolen. Vi har en svömmehall på skolen. Der lærer vi og svömme. Vi har også to gymnastikksaler. Den ene er for guttene, den andre er for pikene. Vi hopper bokk, leker mange morsomme leker og meget annet. Vi har mange nydelige malerier som forskjellige malere har malt. De malerene er så nydelige. Overlæreren på skolen heter Anna Setne. Hun er meget flink. Overlæreren har talt meget i radio. Skolelærerinnen vår heter fröken Ilse Lange. Hun er meget snild.

En dag blev det bestemt at hele klassen skulde gå på skitur. Men turen blev ikke noget av, fordi det begynte å regne. Hele klassen blev ergelig. Vi har også skolekjökken her på Sagene Skole. Her lærer vi og lave mat. Vi har skolekjökken hver lördag. Lærerinnen som vi har på skolekjökkenet heter fröken Ihle. Hun er meget snild. Jeg har 3 brödre. De heter: Karl, Johan og Kjell. Karl er 14 år, Johan er 10 år, Kjell er 4 år og jeg er 12 år. Nu får jeg vel slutte for denne gang. Mange hjertelige hilsninger fra

Elsa.

Sagene, Oslo.

NU ÄR RÄTTA TIDEN att inlämna Edra cyklar för rengöring och justering. Ring så hämta vi! Däck, slangar och tillbehör från välsorterat lager till billiga priser. Försäljer **Svalan** och **Orsa velocipeder,** såväl kontant som på förmånliga avbetalningar.
HARALD ERIKSSON.
Rep-verkstad, Orsa. Tel. 156.

Vid behov av trävaror vänd Eder till
Bjus såg! Tel. 121 c.
Där finnes både hyvlat och ohyvlat virke av alla dimensioner till såväl snickeri som byggnadsändamål samt list av alla slag. Ribbved säljes billigt vid avhämtning.

Ät mera fisk
Bliv sund och frisk.
Färsk och billig fisken är
i ORSA FISK- och VILTAFFÄR.
Telefon 180.

Mässbackens Badhus
DAMER: Fredagar kl. 5—8 e. m.
HERRAR: Lördagar kl. 4—8 e. m.

Målning
ALLA SLAGS ARBETEN.
Anlita den utbildade fackmannen!
Möbelmålning i DALASTIL!
Orsa Lackeringsverkstad
Lokal: Godtemplarhuset. Tel. 265.

För 195: — Kronor
kan ni fr. o. m. nu få höra en bra 3-rörsradiomottagare med inbyggd elektrodynamisk högtalare. Det är en Aga-Baltic och benämnes "Aga Trio".
SVEN DAHLMAN, Mora. — Tel. 142.

Vid behov av BRÖD
vänd Eder med förtroende till oss. Ring, vi sända minsta order! Beställningar av tårtor och bakelser mottagas tacksamt.
Hög rabatt.
ORSA WIENERBAGERI. Tel. 68.

K. J. DAHL - Orsa
Garn-, Trikå- & Damkonfektion.
Platsens äldsta och i sortiment största specialaffär i:
Bomulls-, Lin-, Gloriagarn.
Sol- och tvättäkta.
Koft- o. Jumpersgarner i Ylle o. Silke.
Klädningar i alla prislägen och kval. från kr. 7:—.
Städrockar, kulörta och vita, kr. 3:90.
Korsetter och Korseletter, Underkläder.
Obs.! Jumpers, Kjolar, Strumpor m. m.
Dam-, Barnkläder och dito Koftor
REALISERAS.
Alltid nyheter. Humana priser.

Byggnadssnickerier
m. m. beställas bäst och absolut billigast från
KALLHOLSFORS SNICKERIFABRIK,
Kallholsfors.
OBS.! Ny modärn ångtork. OBS.!
Snabb leverans.

C. F. Carlssons
Åkdonsfabrik
Rekommenderar sina tillverkningar vid behov.
Reell behandling. Humana priser.
Tel. Orsa 188. Bostaden Holen 15 b.

IDROTT.

SLIPSTENSLOPPET.

Den traditionella stora skidtävlingen för skolbarnen i norra delen av socknen hölls i Åberga torsdagen den 28 febr. Vädret var ypperligt, — 7 grader vid starten. 67 deltagare. 25 bronsmärken erövrades. Prislistorna fingo följande utseende:

5 km. för gossar i femte och sjätte klasserna.

Vandringspriset erövrades av Nederberga folkskola med en medeltid av 25 min. 41 sek.

Individuella resultat: 1. Ingemar Forslund, Nederberga, 24.52. 2. Erik Persson, N., 25.17. 3. Emil Hammare, Skattungbyn, 25.30. 4. Bertil Pettersson, Kallmora, 25.49. 5. Ollar Erik Andersson, S., 26.02. 6. Bertil Svälas, S., 26.05. 7. Karl Hugo Pallin, K., 26.05. 8. Stig Lundell, K., 26.45. 9. Lennart Granström, S., 26.48. 10. Rune Evaldsson, N., 26.55.

2,5 km. för flickor i femte och sjätte klasserna.

1. Aina Engström, Kallmora, 14.07. 2. Karin Olsson, Nederberga, 14.20. 3. Margit Bodin, N., 14.52. 4. Maja Johansson, Åberga, 15.12. 5. Karin Nordlander, N., 15.26. 6. Vivi Persson, K., 16.06. 7. Inga Britt Olsson, N., 16.58.

2,5 km. för gossar i tredje och fjärde klasserna.

Lagpriset (en tavla) erövrades av Åberga folkskola med en sammanlagd tid för 3-mannalag av 38.58.

Individuella resultat: 1. Folke Eriksson, Kallmora, 12.06. 2. Hugo Eriksson, Åberga, 12.12. 3. Ingemar Järnberg, K., 13.12. 4. Anders Bäckén, Å., 13.12. 5. Ture Reuter, Å., 13.34. 6. Göte Johansson, Nederberga, 13.42. 7. David Edkvist, K., 13.44. 8. Arne Persson, Å., 13.44. 9. Ture Masser, K., 14.01. 10. Edvin Bengtsén, Skattungbyn, 14.35.

1 km. för flickor i tredje och fjärde klasserna.

1. Elin Hållvell, Åberga, 6.43. 2. Sigrid Persson, Kallmora, 8.04. 3. Vera Asp, K., 8.22.

1 km. för gossar i första och andra klasserna.

Lagpriset (en klocka) erövrades av Åberga folkskola med en sammanlagd tid för 3-mannalag av 13.30.

Individuella resultat: 1. Anders Difs, Åberga, 6.40. 2. Erik Björkkvist, Å., 6.50. 3. Åsenlund, Nederberga, 7.10. 4. Olle Källberg, Kallmora, 7.11. 5. Arne Pettersson, K., 7.23. 6. Arne Eriksson, Å., 7.38. 7. Torsten Sundström, K., 7.45. 8. Holger Masser, K., 8.09. 9. Per Erik Karlsson, K., 8.09.

500 meter för flickor i första och andra klasserna.

Lagpriset (en tennljusstake) erövrades av Nederberga folkskola med en sammanlagd tid för 2-mannalag av 8.35.

Individuella resultat: 1. Inga Forsgren, Nederberga, 4.07. 2. Elin Palmén, Åberga, 4.25. 3. Anna Stina Olsson, N., 4.28. 4. Gulli Nyberg, Å., 5.14.

SKIDTÄVLINGEN I KÅRGÄRDE.

Torsdagen den 7 mars höllos de årligen återkommande lagtävlingarna på skidor mellan lag från klasserna 3—6 inom Orsa. Denna gång var det Kårgärde folkskola, som var mötesplatsen. Och dit styrde i den tidiga morgonstunden skid-, spark-, bil- och bussåkande skolbarn från de flesta av socknens skolor kosan. Det var de långväga ifrån kommande tävlande, som för att inte vara uttröttade, när de skulle ställa upp, av snälla pappor och mammor eller lärare, skjutsades till Kårgärde. Där den möjligheten inte fanns, fingo de för en billig penning åka buss. Men "hejarklackarna" och alla intresserade kamrater åkte skidor i långa ringlande rader. Det var fullt av

Beställ Eder Vårpermanentning å
GÖTA LILJAS
Damfrisering.
TEL. 306
Realistic apparat, alltid äkta oljor.

Extra fin
Norsk Isterfetsill
hos
BENGTSSONS - ORSA.

Storåbro Bryggeri
Telefon 189
rekommenderar sitt goda dricka.

Prima passform
noggrant utförande.
Emil Nilsson
SKRÄDDERI

Påsk-
KORT
TELEGRAM
BORDLÖPARE
SERVIETTER
HYLLREMSOR
KYCKLINGAR
Orsa Tobaks & Pappershandel.

Badhuset i Holen
hålles öppet lördagar kl. 3—8 e. m.
Beställning av skolbad tel. Hölen 25.

Vid behov av blommor, frukt, grön- och rotsaker så kom ihåg att sådant finnes alltid till billigaste priser i
O. LINDQVISTS Blomsteraffärer.
Rt. Orsa 92 och 120. Mora 62.

Erik Nylén - Målare
(Etabl. 1902)
Utför alla slags måleriarbeten.
Välgjort arbete! Billiga priser!
Slättberg, Orsa. - Tel. 291.

BILRINGAR
fordra tillsyn innan våren.
Låt oss göra en översyn, det kostar ingenting.
ORSA RINGCENTRAL - Tel. 299.

Bra Specerier Manufaktur Matvaror **Billigt**
A. DAHL d. ä. - Slättberg.

Alb. Petterssons
Sadelmakeri. — Tapetserareverkstad.
BILLIGA PRISER. Tel. 164.
Möbler och madrasser omstoppas. Nya madrasser på beställning.
Obs.! Tillverkning av markiser. Obs.!

Badhuset i Hansjö
hålles öppet: fredagar 4—9 för damer: lördagar 3—9 för herrar.
Beställningar mottagas. **Tel. 145 b.**

Veterinärbesiktning
av alla råvaror.
J. ABERGS SLAKTERI AB.

Stackmora Aktiesågbolag
Tel. 171 a och 117 b.
Välsorterat lager av hyvlade och ohyvlade
Trävaror
Timmer uppköpes till dagspris.

Kylskåp
HELAUTOMATISKA.
Avb.-villkor kr. 20 pr mån.
MORA-ORSA
ELEKTRISKA AFFÄR.
Tel. Orsa 192.

Hans Peterson
Orsa. KÖRSKOLA. Tel. 242.
Försäljer Automobiler och Motorcyklar.
Radiomottagare av marknadens förnämsta fabrikat.

Målarmästaren
B. Karlsson
BYGGNADSMÅLNING,
MÖBELMÅLNING,
TAPETSERING m. m.
RING TEL. 108.

Vårnyheter inkomna!
Impr. Rockar, Kompleer, Dräkter, Kappor, Kapp- & Dräkttyger, Klädningstyger, Collijns Kostymer, Golfbyxor, Slipover etc.
God sortering hos
Emma Olsson, Orsa.
Telefon 125.

Erik Wesström, Orsa
Utför
VÄRME-, VATTEN- och AVLOPPSLEDNINGAR av alla slag.
Reel behandling!
Billigaste priser!
Rikstelefon 119.

HOS OSS
finner Ni allt, då det gäller Påskdekoreringen.
LEKSAKER i rikligare sortering än förr. ——
Nyheter i
FOTOGRAFIRAMAR.
Musik- & Missionsbokhandeln

skolbarn och fäder och mödrar, när samlingssignalerna blåstes, och de två avdelningarna d. v. s. klasserna 3 och 4 på 2 km. och klasserna 5 och 6 på 2 1/2 km., ställde upp. I 2 km:s löpningen deltogo 6 lag och i 2 1/2 km:s löpningen 8 lag.

Så började den spännande kraftmätningen. På trevligt lagda banor med backar upp och backar ned stakade pojkar och flickor iväg, allt vad de förmådde. Och bra åkte alla. Det visade sig vid sammanräkningen inne hos de gästfria Kedings. Där blevo Kyrkbyns lärare illa skändade för att deras lag alltid kommo på sladden, men de försvarade tappert sina jumbolag med den upplysningen, att naturen inte begåvat Kyrkbyn med en sådan utomordentlig träningsterräng, som byarna ha fått.

Inte mindre muntert gick det till utomhus, där tävlande och icke tävlande barnskaror förnöjda efter mjölk- och bullutspisningen åkte stäm-, promenad- och stjärtsvängar i de härliga utförslöporna. Vantar och mössor och tröjor hängde i träd, på staket och stolpar, för värmen bestod solen, som strålade och värmde hett dagen till ära. Det var ett riktigt härligt idrottslov.

Och så blåstes det till samling igen, och inne i skolsalen samlades en förväntansfull skara. Resultaten? Nyfikenheten var stor. Ordföranden i skolidrottsföreningen, folkskollärare Rudfeldt, läste upp resultaten, föreslog hurraropen, som ekade friskt och hurtigt från ett par hundra barnstrupar, och dunkade de lyckliga lagvinnarna i ryggen till tecken på sin stora belåtenhet. Men så fick han också klappa omkring sina egna Stackmorapojkar — och flickor, som synes av listan härnedan.

2 km.

Lag 1 Hansjö kl. 4, 53.04.
Lag 2 Kårgärde kl. 3—4, 54.33.
Lag 3 Stackmora kl. 3—4, 55.39.
Lag 4 Torrvål kl. 3—4, 57.79.
Lag 5 Kyrkbyn kl. 4, 58.55.
Lag 6 Kyrkbyn kl. 3, 1.05.18.
Bästa individuella resultat:

Pojkar:

Ville Frisk, Stackmora, 9.16.
Göte Nilsson, Stackmora, 9.39.
Arne Nordström, Stackmora, 9.44.
Rune Smids, Kyrkbyn, 9.59.
Gösta Lind, Kårgärde, 10.03.
Minnard Eld, Torrvål, 10.10.
Holger Gråd, Hansjö, 10.13.
Per Andersson, Hansjö, 10.15.
Bertil Andersson, Kyrkbyn, 10.17.
Gunnar Brandt, Torrvål, 10.21.

Flickor:

Brita Vikström, Kårgärde, 10.32.
Rut Spegel, Hansjö, 10.44.
Valborg Persson, Hansjö, 11.07.
Brita Simonsson, Kårgärde, 11.39.
Margot Persson, Kyrkbyn, 12.47.
Ingrid Wikström, Stackmora, 13.08.
Henny Brandt, Torrvål, 13.10.
Astrid Persson, Torrvål, 13.12.
Lisa Ferlander, Kyrkbyn, 13.15.
Finn Anna Andersson, Hansjö, 13.52.

2 1/2 km.

Lag 1 Stackmora, 67.16.
Lag 2 Kårgärde, 68.03.
Lag 3 Hansjö kl. 6, 68.40.
Lag 4 Slättberg, 70.39.
Lag 5 Hansjö kl. 5, 73.17.
Lag 6 Kyrkbyn kl. 6, 74.26.
Lag 7 Kyrkbyn kl. 5, 74.54.
Lag 8 Kyrkbyns kl. 5—6 B, 76.37.
Bästa individuella resultat:

Pojkar:

Ture Frisk, Stackmora, 11.50.
Näs Per Persson, Hansjö, 12.22.
Rune Adolfsson, Kyrkbyn, 12.35.
Gunnar Julin, Slättberg, 12.40.
Göte Larsson, Kårgärde, 12.43.
Nils Anders Eriksson, Hansjö, 12.51.
Olle Keding, Kårgärde, 12.54.
Grev Gösta Hansson, Slättberg, 12.54.

Flickor:

Svea Halvarsson, Stackmora, 14.02.
Nanna Pettersson, Kårgärde, 14.29.

(Forts. å nästa sida.)

Bra Matvaror Manufaktur Specerier **Billigt**
alltjämt liksom hittills hos
PER WIKNER
Diversehandel i Holen från 1880.

Rostfritt stål.

Matknivar	8.40 kr.	per dussin.
Matgafflar	9.—	,, ,, ,,
Matskedar	4.50	,, ,, ,,
Kaffeskedar	1.50	,, ,, ,,

konsum Hansjö

Hemvist för turister
— utflyktsmål för orsabor

Brandts Vilohem och pensionat
Rikstelefon 173.
Meddelar alla vanliga badformer samt elektr. karbad och elektriska ljusbad, inpackningar, saltingnidningar, massage m. m. Kvartslampa finnes.
Allmänheten inbjudes till alla ovanstående bad och behandlingar.
Helinackorderingar till moderata priser.

Järnvägshotellet i Orsa.
REKOMMENDERAS.
Rikst. 17 och 115.

Lindängets Pensionat
REKOMMENDERAS.

Turisthemmet, TRUNNA, ORSA,
mottager inackorderingar för längre eller kortare tid. Beställningar av samkväm, bröllop och begravningar emottages tacksamt. **Tel. 241.**

Grevgårdens Matsalar
Gott bord. Förnämligt matställe.
Innehavare Anna Pettersson.
Tel. 132.

Nya Pensionatet
BROGÅRDEN. Tel. 42.
Rekommenderas vid bröllop, begravningar och smärre festligheter.
Abonnenter mottagas.

På undertecknads
CAFÉ och MATSALAR
äter ni bäst och billigast.
Vördsamt **O. L. Moræus.**

En utfärd till
Turiststugan Fryksås
blir både nöje och rekreation.
Hög stärkande skogsluft, vacker utsikt.
FRELINS CONDITORI.
Tel. 27. **Fryksås 255 b.**

Sveriges ledande Cykelmärken
Crescent — Hermes — Nordstjärnan
Idrotts- och Turistartiklar av bästa fabrikat och största sortering hos
BIRGER OLSSONS JÄRNHANDEL

BEKVÄMA FÅTÖLJER
I MODERN.
VACKER FORM
OCH KLÄDSEL.
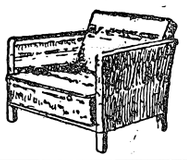
Carl A. Pettersson
Orsa Rt. 39.

Där orsabrödet tillverkas.

(Forts. fr. sid. 3.)

De på väggen sittande ampermätarna, som pendla på »200», ge oss anledning fråga, hur mycket energi ugnen egentligen behöver.

Och hr C. är genast färdig med svaret: »Den drar vid full drift c:a 140 kW.»

Vi gå till ugnens andra ände, där de gräddade kakorna »rinna» fram. De föras automatiskt från järntrådsgallret till borstapparaten och hamna sedan i en låda. Denna lådas botten är försedd med en massa hål, genom vilka mjöldamm m. m. medelst fläkt suges bort. Och så är det bara att plocka ihop kakorna och sätta dem på brödspetten.

»Hur lång tid tar nu kakornas resa genom ugnen?» — »Ja, det finns 3 olika växlar på den», berättar hr C. »Hastigheten genom ugnen kan därför regleras från 4 till 10 min. Just nu köres ugnen på mellanväxeln, så nu är hastigheten c:a 7 min. Utom växlarna finns även reglerbara motstånd, så att hastigheten kan ytterligare varieras.»

»Temperaturen?» — Hr Carlsson pekar på ett instrument, som sitter på ugnens kortsida, och förklarar: »Här sitter nu en pyrometer (= apparat för mätning av höga temperaturer). Man behöver bara vrida om handtaget, så kan man avläsa värmegraden i olika sektioner av ugnen.» Och så visar han. Vid ugnens början avlästes temperaturen 320°. Där var den högst. Sedan lägre och lägre.

Ugnens kapacitet är 150 kg. pr timme. Med två skift, som man nu har, blir det alltså 2,400 kg. pr dygn.

Torkning och paketering m. m.

Då vi komma in i torkrummet är det hett som i en bastu. Man blir nästan litet konstig i huvudet av den ovana hettan, så man knappt hör vad ciceronen har att berätta: »60° är det. Brödet torkas c:a 4 timmar, och fuktigheten, som avgår från brödet, utsuges med fläkt. Så hissas det upp till övre våningen.»

Där uppe sorteras brödet, kontrollväges och paketeras. Det packas därpå i kartonger, rymmande 24 kg., och så är det färdigt för »export».

Våningen 2 trappor upp upptages av mjöllagret. Där sker också blandningen av de olika mjölsorterna, vilket förut nämnts.

Till sist visar hr C. arbetarnas omklädningsrum och duschrum. Var och en har sitt särskilda klädskåp. Handdukar o. d. tillhandahålles av fabriken.

De hygieniska kraven tycks vara väl tillgodosedda. Varken mjöl eller deg beröras av människohänder under tillverkningen. Lokalerna äro målade i vit färg och alla trummor och rörledningar äro bronserade. *Hj. Hedman.*

Foto: Tegman, Orsa.

——::——

En populär orsapojke berättar.

(Forts. fr. sid. 2.)

sammans med, ha varit bussiga kamrater. Därför har jag också idel ljusa minnen från denna min rundresa. Tågresorna voro tröttsamma, men båtresan över från Finland genom Stockholms skärgård i lugnt väder och klart månsken glömmer man inte i första taget.

Till slut vill jag uttala den förhoppningen, att pojkarna ta lärdom av de äldre och erfarnare, så att, när mina kamrater och jag en gång lägga upp, det då ska finnas de, som kunna fortsätta, där vi slutat. Att de inte nöja sig med att blott bejubla segraren utan sträva efter att själva göra heder åt vårt vackra Orsa.

Majt Wahlberg, Hansjö, 14.55.
Anny Lorens, Kårgärde, 15.02.
Märta Ekengren, Hansjö, 15.20.
Elsa Gisslar, Slättberg, 15.25.
Gun Hansson, Kårgärde, 15.32.
Sylvia Nilsson, Stackmora, 15.44.

L. L.

gott och lättlagat
kokta ärter
med fläsk
varje torsdag i
kooperativa
charkuteriavdelningen
KFS

Julpristävlingen

omfattades med stort intresse av våra unga läsare. Bland de c:a 125 riktiga lösningarna var inte bara orsaskolor representerade, utan även barn från andra håll hade skickat in svar.

Lagpriset [1]) tillföll Untorps skola, som hade det största poängtalet i förhållande till antalet elever i läraravdelningen: 8,4. Närmast kommo: Kyrkbyns 5 a med $6\,^{1}/_{32}$, Kårgärde 5—6 klasser med $5\,^{5}/_{33}$, Kallmora folkskola med $5\,^{11}/_{31}$ samt Hansjö klass 5 med $4\,^{11}/_{13}$.

1. Bertil Borg, Skattungbyn, ett knivbestick, "Julstruten". [2])
2. Rut Hansson, Holen, Orsa, skidmössa.
3. Gubb Karin Andersson, Torrvål, Orsa, kniv. [3])
4. Anna-Lisa Nilsson, Heden, Orsa, boken Ensam i världen av Bergfeldt.
5. Elsa Ström, Kyrkbyn, Orsa, kniv. [3])
6. Lars Hedman, Kyrkbyn, Orsa, kniv. [3])
7. Elon Andersson, Bäcka, Orsa, spade. [4])
8. Olle Keding, Kårgärde, Orsa, grep. [4])
9. Hans Jyberg, Hackefors, Hjulsbo, morakniv.
10. Elin Hedkvist, Kyrkbyn, Orsa, kratta. [4])
11. Åke Sundin, Kyrkbyn, Orsa, läderpung med kullager. [5])
12. Ingvar Vikström, Kyrkbyn, Orsa, måttband.
13. Birger Pettersson, Kyrkbyn, Orsa, fickspegel med kam.
14. Svärds Sven Andersson, Torrvål, Orsa, tvål.
15. Arne Hallstensson, Hansjö, Orsa, tvål.

16:e t. o. m. 25:e pris utgöres av Orsa Skoltidning under 1935 och tillföllo: Rudmar Andersson, Kyrkbyn, Orsa, Ingrid Lisell, Näsets folkskola, Furudal, Sylvia Nyman, Storåbro 629, Orsa, Benkt Granholm, Kårgärde, Orsa, Eyvin Lundemo, Kyrkbyn, Orsa, Rune Difs, Kårgärde, Orsa, Alice Westin, Per Melker Larsson, Bertil Karlsson och Gunnar Storm, de fyra sista från Kyrkbyn, Orsa.

[1]) Skänkt av Matts herrekipering, Falun.
[2]) Skänkt av Bergs fabriks A.-B., Eskilstuna.
[3]) Skänkt av Eskilstuna Knivfabr. A.-B.
[4]) Skänkt av Nya A.-B. Liljeqvists Sågblads- & Redskapsfabrik, Eskilstuna.
[5]) Skänkt av S. K .F., Göteborg.

ORSA SKOLTIDNING
utgives av **Orsa Lärareförening** och utkommer med minst 4 nummer årligen.
Redaktör och ansvarig utgivare: Karl Wennberg, Mässbacken. Tel. 43.
Redaktionskommitté: Hanna Behlin, Vångsgärde, Orsa. Tel. Holen 35.
Hj. Hedman, Åberga, Orsa. Tel. Mässbacken 28.
Ernst Keding, Kårgärde, Orsa. Tel. Holen 25.
Lisa Lorenz, Orsa. Tel. 154.
Axel Rosén, Hansjö, Orsa.
Kassör och exp.: Joh. Boström, Orsa. Tel. 219. Postgiro n:r 73935.
Annonspris: 20 öre mm. enkel spalt i texten och 15 öre mm. på annonssidorna. Rabatt vid längre annonsering.
Prenumeration kan ske endast hos exp., adr. Orsa. Pris kr. 1:20 pr helår. (4 nummer). Lösnummer 30 öre.
Detta nummer presslades den 27 mars.

Falun 1935. Dala-Tidningens tr. 237.

Upplaga 1,400 ex.